

ISSN 1407-9321

NOVADNIEKS

● OTRDIENA, 2008. GADA 16. DECEMBRIS

● Nr. 93 (7884)

● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,35

Līvānu ugunsdzēsējiem — jauna, jaudīga automašīna

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu brigādes komandieris Dzintars Cvilikovskis (no labās) un Līvānu posteņa komandieris Vladimirs Vasiljevs pie jaunās automašīnas, kam turpmāk mājvieta būs Līvānos. Foto: A. Šņepsts

Jaudīga, moderna un komfortabla, — tas bija pirmais, ko par jauno ugunsdzēšanas automašīnu «Novadniekiem» atzina Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu brigādes komandieris Dzintars Cvilikovskis un Līvānu posteņa komandieris Vladimirs Vasiljevs dienā, kad žurnālisti ieradās pie Līvānu ugunsdzēsējiem šo tehniku aplūkot. Tikai iepriekšējās dienas vēlā vakarā tā bija pārvesta no Rīgas uz Līvāniem, tuvāk iepazīta vēl nebija, un abi komandieri mašīnu raksturoja vien galvenajos vilcienos. Tā esot ar abiem velkošajiem tiltiem, kas ļaus pārvārēt slikšņas un dumbrājus, vairāk piemērota ne glābšanas, bet dzēšanas darbiem, konkrēti — mežu dzēšanai. Līdzi var pārvadāt trīs tonnas ūdens, kas ir vairāk nekā spēja vecās automašīnas.

Zem automašīnas priekšdaļas atrodas speciālas sprauslas, kad dod iespēju pa tiešo dzēst degošu kūlu, neliekot lietā šķūtenes. Jaunajai automašīnai ir četri ūdens uzņemšanas vadi — 2,5 metru garumā — un garāka šķūtene nekā vecajām padomju laika automašīnām, līdz ar to būs iespējams ūdeni uzņemt no desmit metru attāluma. Dienesta rīcībā esošās mašīnas ūdeni var uzņemt no sešu metru attālumā esošas ūdenstilpnes. Arī pašas automašīnas svars iespaidīgs — gandrīz 17 tonnas. Ekipējumā ir motorsūknis, ko var izcelt un novietot, piemēram, pie upes, stāstīja Vladimirs Vasiljevs. Līdzi nemamā ūdens pietiek apmēram desmit minūšu dzēšanai, tāpēc iedzīvotājiem jāatceras, ka ugunsgrēka nodzēšanā svarīgs arī viņu ieguldījums, proti, pagastos jābūt ierikotām ūdens nēmšanas vietām, uzsvēra Dzintars Cvilikovskis.

Svinīga jauno automašīnu piešķiršanas ceremonija ar valdības pārstāvju

piedališanos Rīgā notika jau 24. novembrī, bet pēc tam mašīnas tika sadalītas pēc grafika, organizējot arī attiecīgas apmācības jaunās tehnikas lietošanā. Līvānieši — komandieris un seši autovadītāji — uz Rīgu pēc savējās devās pagājušajā nedēļā.

Līvānu ugunsdzēsēju rīcībā līdz šim bija trīs ugunsdzēsēju automašīnas, kas rūpīncas atstājušas jau labi pasen — astoņdesmitajos gados.

Atvadoties no ugunsdzēsības dienes-ta vadītājiem, kuri grāsījās uzsākt kārtīgu iepazīšanos ar jauno tehniku, jau-tājām, ko ugunsdzēsējiem mēdz novē-lēt. Izrādījās, ka šis profesijas pārstāv-jiem labākais vēlējums ir, — sausas šķūtenes! Tas nozīmējot, ka viss ir kār-tībā, nekur un nekas nedeg, ugunsdzē-sēju palidzība nav vajadzīga. Nu, ko — sausas šķūtenes, ugunsdzēsēji!

L. Rancāne

Turpinājums 10. lappusē.

Līvānieši labdarības akcijā dāvina televizorus slimnīcai

Ziemassvētku akcijā «TEV — prieks», ko organizēja Līvānu biedrība «Baltā māja» kopā ar Latvijas Sarkanā Krusta Jēkabpils rajona komitejas Līvānu novada nodalījumi, leisaistījās apmēram 600 cilvēki. Kopīgi tika savākti 450 lati. Akcijas laikā sazie dotā nauda izletota četru televizorū iegādei, kas tiks uzdzīvināti SIA «Līvānu slimnīca» ielaičīgās sociālās aprūpes nodalījai.

Visā pasaulē tūkstošiem cilvēku dzīvo Ziemassvētku brīnuma gaidās. Brīnuma, kas var arī neatnākt. Visai pasaulei palīdzēt ne-varam, tomēr mūsu spēkos ir vairāk prieku vismaz vietējo cilvēku sirdis, «Novadniekiem» atzina labdarības akcijas kontaktpersona Sarmīte Driksna. Doma par televizoru dāvi-nāšanu radusies, sociālās aprūpes ielaičības apciemojot Līvānu novada vecos iedzīvotājus un redzot, cik vientuļi viņi jūtas.

Televizoru dāvināšana Līvānu slimnīcas ielaičīgās sociālās aprūpes nodalījai notiks 22. decembrī. Vecajiem ļaudim savās istabiņās ienāks ists Ziemassvētku prieks, tiešraidi vērojot Ziemassvētku dievkalpoju-mus, kā arī svētku koncertus.

Sarmīte Driksna teica paldies visiem, kas ar ziedojušiem piedalījās labdarības akcijā, bet iepriekšējiem «RD Electronic», «Minox», «Zvaigzne ABC», «Vamari - L», «Sencis».

Latvijas Pasts!
pagarina
preses izdevumu
abonēšanu

Pēc līdzinējo abonēšanas datu internētā apkopošanas Latvijas Pasts ir pārliecinājies, ka sanemtā abonementu informācija ir precīza un nav radušās neskaidrības norēķinos par abonēšanu, līdz ar to datu apstrāde norit operatīvi un uzņēmums var pagarināt abonēšanu internētā vēl par 8 dienām.

Latvijas Pasta mājas lapā www.pasts.lv sadalā E-abonēšana preses izdevumus līdz 23. decembrim var abonēt, izmantojot norēķinu karti vai internetbanku. Preses izdevumus internētā nevarēs abonēt, piesakot rēķina nosūtīšanu uz abonenta adresi.

ATBALSTI
savu laikrakstu
«NOVADNIEKS»!

Par mainīto pievienotās
vērtības nodokļa likmju
ieprogrammēšanu kases
aparātā, kases sistēmā,
specializētajā ierīcē
un iekārtā

2008. gada 12. decembrī Saeimā apstiprinātie grozījumi likumā «Par pievienotās vērtības nodokli» paredz no 2009. gada 1. janvāra mainīt (paaugstināt) pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk PVN) likmes apliekamiem darījumiem, tas ir, PVN standartlikme no 18 procentiem tiek paaugstināta līdz 21 procentam, savukārt PVN samazinātā likme no 5 procentiem tiek paaugstināta līdz 10 procentim.

Savukārt cigaretēm, kuru marķēšanai akcīzes nodokļa markas ir pasūtītas līdz 2008. gada 31. decembrim un maksimālā mazumtirdzniecības ce-na noteikta, nemot vērā nodokļa 18 procentu likmi, un kurās ar attiecīgām akcīzes nodokļa mar-kām ir laistas brīvā apgrozījumā līdz 2009. gada 31. janvārim, piemēro nodokļa likmi, kas bija piemēro-jama līdz 2008. gada 31. decembrim, bet ne ilgāk kā līdz 2009. gada 31. martam.

Grozījumi likumā «Par pievienotās vērtības nodokli» stāsies spēkā 2009. gada 1. janvāri.

Normatīvajos aktos netiek paredzēts pārejas pe-riods mainīto PVN likmju piemērošanas uzsākšanai, tādējādi kases aparātu, kases sistēmu, spe-cializēto ierīci un iekārtu lietotājiem **jānodrošina**, lai kases aparātā, kases sistēmā, specializētajā ierīcē vai iekārtā **savlaicīgi** (ne vēlāk kā līdz 2009. gada 1. janvārim) tiktu ieprogrammē-ti atbilstoši rekvīzīti — atbilstošās PVN likmes, kas norādāmas kases čekā, kā arī X un Z pārskatā.

Kases aparātu un kases sistēmu lietotājiem, kuriem mazumtirdzniecības būs cigaretes, kuru maksimālās tirdzniecības cena aprēķināta pēc 18 procentu likmes, kases aparātā vai kases sistēmā līdz 2009. gada 31. martam jābūt ieprogrammē-tai gan 18 procenti, gan 21 procenta likmei.

Atbilstošo PVN likmju ieprogrammēšanu drīkst veikt kases aparāta, kases sistēmas, spe-cializētās ierīces un iekārtas **apkalpojošais die-nests**, tādējādi lūdzam savlaicīgi sazināties un vienoties ar savu apkalpojošo dienestu par veic-majiem pasākumiem.

Pēc PVN likmju ieprogrammēšanas kases apa-rātā, kases sistēmā, specializētajā ierīcē un iekārtā apkalpojošajam dienestam ir jāizdara atzīme tehniskajā pasē par PVN likmju ieprogrammēšanu.

Par mainīto PVN likmju ieprogrammēšanu ne kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces un iekārtas lietotājam, ne apkalpojošam dienestam Valsts ieņēmumu dienestam nav jāziņo.

Saeimas politiskā brieduma kvalitātes eksāmens — pieņemtie grozījumumi 2009. gada valsts budžetā

Jau ziņots, ka Saeima piektien pieņēma grozījumus 2009. gada valsts budžetā, kas paredz būtisku izdevumu samazinājumu. Par grozījumiem 2009. gada valsts budžetā balsos 57 deputāti, pret — 21, atturējās — 17, ziņa LETA. Premjers, pateicoties deputātiem par darbu, izskatot grozījumus 2009. gada valsts budžetā, uzsvēra, ka šis ir politiskā brieduma kvalitātes eksāmens un jebkādi aicinājumi atlait Saeimu neesot tiesīgi eksistēt. «Pēc manām domām, Latvijas parlaments ir vienīgais Eiropā, kas spējis pieņemt šādu lēmumu,» žurnālistiem pēc sēdes sacīja Godmanis. Viņš tāpat piebilda, ka starptautiskās institūcijas iepriekš esot izteikušas šaubas, vai tik isā laikā tiks veikti būtiski izdevumi samazinājumi, tomēr ir pierādījums, ka tas ir izdevies.

Nākamā gada valsts budžeta ieņēmumi plānoti 4,406 miljardu latu apmērā, bet izdevumi — 5,146 miljardu latu apmērā. Pēc grozījumiem budžeta ieņēmumu dala samazināsies par 912 miljoniem latu, bet izdevumu dala par 419 miljoniem latu. Paredzēts, ka nākamā gada valsts budžeta deficitis būs 4,9% apmērā no iekšzemes kopprodukta (IKP).

Budžeta aprēķini izdarīti, pamatojoties uz pieņēmumu, ka IKP kritums nākamgad būs 5%, patēriņa cenu inflācija būs 5,9%, bet reģistrētais bezdarbs palīelināsies līdz 10% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita. Budžeta projektā noteikts, ka valsts parāds gada beigās var sasniegt 5 miljardus latu.

Paredzēts noteikt izmaiņas iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) ieņēmumu sadalījumā starp valsts budžetu un pašvaldību budžetiem. Pašvaldību budžeti saņems 83%, bet valsts budžetā tiks ieskaitīti 17%.

Nākamgad plānots par 15% samazināt valsts amatpersonu un darbinieku kopējo atļidzību. Netiek norliegts, ka varētu samazināt arī amatpersonu un darbinieku mēnešalgas.

Aizsardzības ministrijai budžeta samazinājums paredzēts 43,7 miljoni latu apmērā, Ārlietu ministrijai — 6,8 miljoni latu, Ekonomikas ministrijai — 5,4 miljoni latu, Finanšu ministrijai — 11 miljoni latu, lekšlietu ministrijai — 34,7 miljoni latu, Izglītības un zinātnes ministrijai — 43,2 miljoni latu, Zemkopības ministrijai — 29,3 miljoni latu, bet Satiksmes ministrijai — 37,4 miljoni latu apmērā.

Labklājības ministrijai paredzēts budžeta samazinājums 9,4 miljoni latu apmērā, Tieslietu ministrijai — 17,3 miljoni latu, Vides ministrijai — 3,8 miljoni latu, Kultūras ministrijai — 11,1 miljona latu, Veselības ministrijai — 44,6 miljoni latu, Bērnu, ģimenes un sabiedrības integrācijas lietu ministrijai — viena miljona latu, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai — 1,7 miljoni latu apmērā.

Mērķdotācijas pašvaldībām tiks samazinātas par 47 miljoniem latu. Prokuratūrai paredzēts budžeta tērinu samazinājums par 2,7 miljoniem latu, Radio un televīzijai — par 3,7 miljoniem latu, Valsts kontrolei — par 795 468 latiem, Augstākajai tiesai — par 592 158 latiem, Satversmes tiesai — par 152 568 latiem, Valsts prezidenta kancelejai — par 616 000 latu, savukārt Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam samazinājums paredzēts par 595 550 latiem.

Tāpat līdz ar 2009. gada budžeta grozījumu pieņemšanu Saeima atbalstījusi Latvijas ekonomikas stabilizācijas un izaugsmes atjaunošanas programmu, kurā noteikti strikti ierobežojumi tēriņiem, kā arī nodokļu paaugstināšana.

Programma ir noteicošā Latvijas sarunās ar Starptautisko Valūtas fondu par aizņēmuma saņemšanu.

Programmas mērķi ir stabilizēt Latvijas ekonomiku, atrisināt iespējamās likviditātes problēmas, atjaunot ilglaicīgu stabilitāti — stiprinot banku sektoru, novēršot fiskālo nesabalansētību un saglabājot stabili un nemainīgu valūtas politiku. Kā mērķis izvirzīta tautsaimniecības starptautiskās konkurētspējas uzlabošana, lai iespējami ātri sasniegtu ilgtspējīgu iekšzemes kopprodukta (IKP) izaugsmi un sabalansētu valsts budžetu.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasta: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

65307058, 65307059 (žurnāliem). Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsaucē uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesi
(otrdien, piektien).

Visgudrākie vārdi nepadzīrdīs izslāpušo tā, kā viņu padzīrdīs
krūze ūdens.

Sofokls

Saeima atbalsta pazemināto PVN likmi

● Saeima 11. decembrī sāka un jau 12. decembra agrā rītā beidza skatīt Latvijas ekonomikas stabilizācijas un izaugsmes atjaunošanas programmu, kurā paredzēts noteikt striktus ierobežojumus tēriņiem, kā arī nodokļu paaugstināšanu

Pazeminātās pievienotās vērtības nodokļa (PVN) likmi 10% apmērā piemēros medicinas precēm un iekārtām un preses izdevumiem, dabasgāzes piegādei iedzīvotājiem, izņemot autotransportu.

Šādu likuma redakciju otrajā galīgajā lasījumā piektien ap plkst. 4.00 pieņēma Saeimas sēdē, informē LETA.

Valdība pazeminātās PVN likmes piešķirošanu preses izdevumiem neatbalstīja, savukārt, komentējot veselības ministra Ivara Egliša (TP) priekšlikumu noteikt pazemināto PVN likmi medicīnas precēm un iekārtām, Ministru prezidents Ivars Godmanis (LPP/LC) sacīja, ka, atbalstot priekšlikumu, no valsts budžeta būs nepieciešami papildu deviņi miljoni latu.

No nākamā gada PVN likme tiks paaugstināta līdz 21% līdzīnējo 18% vietā. Tāpat atcelta samazinātā 5% PVN likme, tās vietā nosakot samazināto likmi 10% apmērā. Turklāt to piemēros krietni mazāk jomās nekā līdz šim. Bez jau minētajām sfērām pazeminātā nodokļu likme tiks piemērota medikamentu piegādēm, zīdainiem paredzēto speciālo produktu piegādēm, siltumenerģijas un elektroenerģijas piegādēm iedzīvotājiem, kā arī sabiedriskā transporta pakalpojumiem iekšzemē.

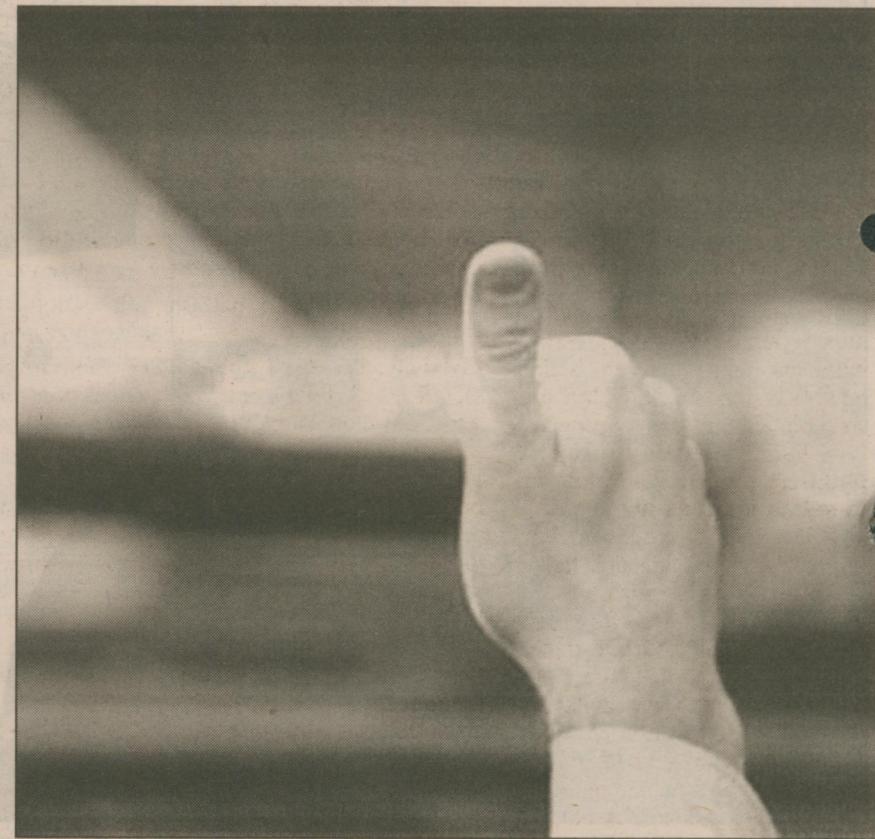
Patlaban spēkā esošais likums par PVN nosaka, ka nodokļa 5% likmi piemēro arī grāmatu un kartogrāfisko izdevumu piegādēm. Pazemināta likme ir arī komerciālās televīzijas un komerciāla radio abonentmaksai.

5% PVN likme ir viesu izmitināšanas pakalpojumiem viesu izmitināšanas mītnēs — viesnīcās, moteļos, viesu mājās, lauku tūrisma izmantojāmās mājās, kempings, tūrisma mītnēs.

Pazeminātā likme ir ūdens piegādei centralizētā ūdensapgādes sistēmā, kanalizācijas pakalpojumiem, sadzīves atkritumu savākšanas, pārvadāšanas un apglabāšanas pakalpojumiem, apbedīšanas pakalpojumiem, ieejas maksai sporta pasākumos, ieejas maksai kinozārēdās, izņemot erotiska un pornogrāfiska rakstura kinozārēdās.

Tāpat šāda likme tiek piemērota frižieru pakalpojumiem galapatērājiem, kā arī iedzīvotājiem sniegtaijiem vienkāršotās renovācijas pakalpojumiem un remonta pakalpojumiem būvniecības jomā, kas veikti to dzīvojamo māju iekštelpās, kuras tiek vai tiks izmantotas dzīvošanai. Šo pakalpojumu cenā nav iekļaujami izdevumi par materiāliem, tehnoloģijām un mehānismu izmantošanu.

Pazeminātā likme tiek piemērota vairākām malkas un koksnes kuriņām piegādēm iedzīvotājiem — pagāju, zaru, žagaru saišķu vai tamlīdzīgā veidā, kok-

snes šķeldai vai skaidām, zāgskaidām un koksnes atlikumiem, zāgskaidu un koksnes atlikumiem aglomerētu vai neaglomerētu briķešu, granulu vai tam-līdzīgā veidā.

Šīm nozarēm turpmāk būs jāmaksā PVN likme 21% apmērā.

Kā norāda Finanšu ministrija (FM), paaugstinātā PVN likme dos papildu ieņēmumus budžetā. Paredzams, ka vienlaikus pieauga preču un pakalpojumu cenas un tā rezultātā varētu samazināties patēriņš un paaugstināšies inflācija. Cenu paaugstināšanās negatīvi ietekmēt mājsaimniecības, ipaši maznodrošinātos iedzīvotājus.

Grozījumi likumā par PVN stāsies spēkā 2009. gada 1. janvārī.

Saeima atbalstīja IIN likmes samazināšanu no pašreizējiem 25% līdz 23%. Pēc FM prognozēm, tas veicinās valsts ekonomisko attīstību, samazinot darbaspēka izmaksu daļu, kas saistīta ar nodokļu maksājumiem. Tāpat tiks veicināta iedzīvotāju naudas līdzekļu palielināšana un būs iespējams veicināt pieprasījumu pēc precēm un pakalpojumiem.

Samazinot IIN, budžeta ieņēmumi nākamgad un turpmākos trīs gadus varētu sarukt par 66 miljoni latu gadā.

Savukārt grozījumi likumā par akcīzes nodokli paredz paaugstināt šo nodokļu vinam, raudzētajiem dzērieniem un pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem.

Akcīzes nodoklis bezsvina benzīnam tiks palielināts par 18%, dizeļdegvielai un petrolejai — par 21,2%, svinu satu-

rošam benzīnam — par 1%, sašķidrinātajai naftas gāzei — par 3,4%.

Likums paredz palielināt akcīzes nodokli kafijai — par 100 kilogramiem no 50 latiem uz 100 latiem, bet bezalkoholiskajiem dzērieniem — par 100 litriem no diviem uz četriem latiem.

No nākamā gada tiks ieviesti IIN paaugstinātā PVN likmes dos papildu ieņēmumus budžetā. Paredzams, ka vienlaikus pieauga preču un pakalpojumu cenas un tā rezultātā varētu samazināties patēriņš un paaugstināšies inflācija. Cenu paaugstināšanās negatīvi ietekmēt mājsaimniecības, ipaši maznodrošinātos iedzīvotājus.

Personai, kurai noteikta pirmās vai otrās grupas invaliditāte, tiks piemērots IIN papildu atvieglojums 108 latu apmērā mēnesi līdzīnējo 96 latu vietā. Trešās grupas invalidiem būs tiesības uz nodokļa atvieglojumu 84 lati 75 latu vietā.

Personām, kurām ir noteikts politiski represētās personas statuss, un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem IIN papildu atvieglojums pieaugus no 96 latiem uz 108 latiem mēnesi.

Šāda kārtība attieksies uz aptuveni 20 000 iedzīvotāju. FM prognozē, ka IIN papildu atvieglojumi radis pozitīvu ietekmi uz cilvēku iesaistīšanos darba tirgū.

Tāpat ar 2009. gadu ar IIN neapliekamā minimuma apmērs nebūs 100 lati, kā bija plānots, bet tikai 90 lati, savukārt nodokļa atvieglojuma apmērs IIN apreķināšanai būs 63 lati plānoto 70 latu vietā. Neapliekamā minimuma palielināšana no valsts budžeta prasis 66 miljonus latu nākamgad un turpmākos trīs gadus.

Profesija, kura ilgi ļauj palikt jaunam

Līvānu 2. vidusskolas direktore KLAUDIJAS DAUKŠTES kabinetā bāgātīgs telpaugu klāsts. Kabineta saimniece ar milestību tos aprūpē, jo pukēs un dekoratīvie augi viņai patik. Uztraucas un pārdzīvo, ka sakarā ar logu nomainī skolas telpās gaiss kļuvis sausāks, un, piemēram, skaistās papardes nonikušas. Puķu kolekcija ar orhideju papildinājusies arī nesen — novembrī, kad Klavdijai bija dzimšanas diena. Šoreiz tāda «ieapaļa». Bet kā radita, lai sasummētu savus ieguvumus dzīves gājumā un ar vērtējošu skatu palūkotos uz baltajām un ne tik baltajām dienām.

Aiz loga decembra pelēkums, kurā nav saprotams, kad rīta gaišumu sāk nomainīt vakara krēsla. Aiz direktore kabineta durvīm — skolas dzīves fons, kad stundu klusums mijas ar starpbrižos valdošo skalo dzīvesprieku. Uz rakstāmgalda — Adventes vainags, bet kabineta stūrī — Ziemassvētku veciša jau laikus atnestās dāanas — konfektes, kas paredzētas visiem 1. – 9. klašu skolēniem.

Klavdija Daukšte ir ne vien direktore, bet arī Līvānu novada domes deputāte. Tas dodot iespēju būt lietas kursā par visiem notikušiem savā novadā, vidē, kur dzīvo skolotāju un skolēnu ģimenes.

— Valsti, Latgalē un rajonā patlaban ļoti smags laiks. Vai tā sekas jūtamas arī skolā?

— Pagaidām to nemanām. Varbūt pat esam privilīģētākā stāvoklī, nekā citās darba vietās, jo pedagoģiem tomēr ir garantēts atalgojums no valsts, nedraud darba vietas likvidēšana. Būsim reāli, — skolotāji tomēr var savilkta galus. Bet tepat, Līvānos, ir daudz tādu cilvēku, kuri jau palikuši bez darba. Daždien pie manis ierodas divi — trīs bezdarbnieki, cilvēki ar labu kvalifikāciju, ar lūgumu, vai nav iespēju iekārtoties kādā amatā.

Tiekoties ar skolēniem stundās vai brīvajā laikā, nav jūtams, ka viņu ģimenēs būtu kādas problēmas, jo viņi nemēdz stāstīt, ka tētim vai mammai vairs nav darba. Bet, parunājoties individuāli, aina paveras citādāka.

Kas attiecas uz skolas finansējumu saimnieciskajā jomā, tad visus šos gadus esam izjutuši Līvānu novada domes atbalstu. Gandrīz simtprocentīgi esam saņēmuši to, kas bijis vajadzigs. Ik gadus skolai piešķirtie lidzekļi ir palielinājušies.

— Cik ilgi jūs esat šajā amatā, un kā patik direktore darbs?

— Skolas saimi vadu kopš 2001. gada maija. Paralēli direktores pienākumiem vidusskolas klasēs mācītu arī krievu valodu un literatūru, bet stundas, ko pavadu kopā ar skolēniem, ir dvēseles atveldzēšanai. Man patīk arī darbs ar saviem kolēgiem, — kolektīva, kas pārsvārā sastāv no sievietēm, vadīšana. Neskatoties uz dažādajiem raksturiem, protam atrast kopīgu valodu kopējam mērķim — jaunā cilvēka mācīšanai un audzināšanai. Man ir gandarijums par to, ka mums tas izdodas.

— Kāds bija iepriekšējais dzīves gājums līdz direktores amatam?

— Esmu šīs skolas absolvente, šeit mācījos kopš 7. klases. Pirms

● Pedagoģa darbs ir tāds, kurā stundas nav saskaitāmas, sa-ka Līvānu 2. vidusskolas direktore Klavdija Daukšte. Pedagoģs nevar, aizverot skolas durvis, norobežoties no savas profesijas, sabiedrība viņam vienmēr pie mero augstāku uz-vedības standartu prasību. Foto: A. Šņepsts.

tam kopā ar vecākiem dzīvoju un skolā gāju Silajānos. Atmiņā ar savu labestību palikusi mana pirmā skolotāja Jekaterina Galuza, gudrā direktore Anna Arakčjejeva, klasses audzinātāja Kleopatra Meldere. Viņas bija brīnišķīgas pedagoģes, kas radīja man labu priekšstatu par skolotāja profesiju. Mums kaimiņos dzīvoja keramīki Ušpeļi. Mūsmājā regulāri no tuvām un tālām vietām ierādās ekskursanti, kas taujāja ceļu pie keramīkiem, un nācās viņus pavadit. Arī paši bieži ciemojāmies pie Antonia Ušpeļa, kaut ko pamēgnājām «salipināt».

Pēc tam vecāki iekārtojās darbā Līvānos, un tā mēs no laukiem pārcēlāmies uz pilsētu. Dzīvojam privātmājā. Esmu pateicīga savam tētim, ka viņš uzņēmies visas rūpes par mājas uzturēšanu un es pilnībā varu nodoties darbam. Vēl jo vairāk tāpēc, ka arī manas ģimenes abi virieši — vīrs un dēls — ir prom no mājām. Vīrs Jāzeps strādā Rīgā, nodarbojas ar starptautiskajiem kravu pārvadāju- miem, bet dēls Arturs studē datorzinības. Mājās vakaros gaida tētis, mamma un divi četrkājaini miluli — sargs Diks un peļu jun-kurs Murziks.

Kādreiz, vēl skolas gados, sapņoju, ka būšu arhitekte. Reiz ieraodos pie mamma viņas darba vietā — māju būves kombinātā — un ieraudzīju vienu arhitektūras studenti — praktikanti, kas sēdēja pie rakstāmgalda un raudāja. Kombināta virieši viņu neklausīja nu itin nemaz. Mana mamma teica, — paskaties, kā tev klāsies, ja strādāsi būvniecībā. Redzētais patiešām lika pārdomāt.

Pateicoties savai klasses audzinātājai Tamārai Morozai, kas daudz stāstīja par savu un vīra — pedagoģa — profesiju, un arī citiem skolotājiem, es izvēlējos kļūt par krievu valodas un literatūras skolotāju. Reizē apguvu otro speciālitāti — vācu valodas skolotāja.

1986. gadā absolvēju Daugavpils Pedagoģisko institūtu, pāris gadus mācīju krievu un vācu valodu, pēc tam kļuvu par direktora vietnieci mācību un audzināšanas darbā. Mani kolēgi dāvāja man

● Klavdija Daukšte ar saviem tuvākajiem cilvēkiem — dēlu Arturu un dzīvesbiedru Jāzepu. Foto no Daukšu ģimenes albuma.

šos atlicināt kādu stundīnu.

Atpūšos arī vasarās, kopjot puķes, ejot uz mežu sēnēs. Kopā ar skolu direktoriem labprāt braucu ceļojumos, bet šogad vairāk laika veltīju veselības uzlabošanai. Padzīvoju sanatorijā Baltkrievijā, bija ļoti jauki. Likās, ka esmu nokļuvusi citā pasaule.

— Esat arī starp tiem dažiem rajona skolu direktoriem, kam dotas tiesības piedalities Latvijas skolu akreditācijas komisijas darbā.

— 2006. gadā piedalijos direktorū — ekspertu sagatavošanā. No vienas puses tā ir papildus slodze, bet no otras puses — dod lielu pieredzi, jo labi jāpārīzina visi normatīvie dokumenti un jāseko lidzī izmaiņām tajos. Jābūt lietas kursā par skolu jaunumiem, lai varētu novērtēt, kas kurā izglītības iestādē ir labs. Tas noder arī, salīdzinot ar savu skolu.

— Direktora veiksmes vai neveiksmes lielā mērā atkarīgas arī no viņa komandas, no vietniekiem, skolotājiem. Cik liels un kāds ir jūsu kolektīvs?

— Jā, protams. Man ir paveicīties ar komandu. Ar to kopā varām atrisināt visas problēmas. Priecājos, ka laba sadarbība izveidojusies ar vakarskolu, ar ko atrodamies zem viena jumta.

Skolā strādā 33 pedagogi un 35 tehniskie darbinieki.

— Septiņi gadi direktores amatā jums sakrita ar to laika posmu, kad arī valsti no, tā sauktajiem, juku laikiem pirmajos neatkarības gados pamazām veidojās un nostabilizējās izglītības sistēma. Būt vadītājam bija sarežģīti. Ko izdevās ištenot, un kas vēl palīcis neizdarīts?

— Pirmais pārbaudījums direktores amatā man bija kā eksāmens — skolas akreditācija, par kuru pirms tam nebija nekādas saprašanas. Pēc tam sākās ēkas remonta darbi. Logu nomainīšana, klašu, koridoru savešana kārtībā, modernu tehnoloģiju ieviešana.

Mani atbalstīja skolas padome, par ko esmu tai pateicīga. Aktīvi darbojas arī skolas parlaments, kas piedāvā jaunas, labas idejas.

Nu jau esam uz jauna attīstības

pakāpiena. Piemēram, nupat saņēmām desmit jaunus datorus, ko uzstādīsim novecojušo vietā. Nopirkām interaktīvo tāfelī, ko drīzumā atvedīs. Sākām mainīt mēbeles, sākumskolā katrs audzēknis jau nodrošināts ar vienvietīgu galdu un solu, kam regulējams augstums. Izveidojām bērniem atpūtas stūri. Pēc jaunā gada sāksies skolas siltināšanas darbi. Kopā ar novada pašvaldību esam sagatavojuši un iesnieguši projektu četru dabas zinību kabinetu aprīkojuma sagādei atbilstoši jaunajai pieejai šo priekšmetu mācīšanā. Prieks, ka šīs lietas ar lielu atbildības izjūtu kāto mans vietnieks saimniecības jautājumos.

Nu jau aizvadīta otrs skolas akreditācija. 18 rādītājós no 20 saņēmām vērtējumu «loti labi», un tas bija visu skolas darbinieku kopīga veikuma rezultāts. Mums ir savas tradīcijas, ir draugi citos rajonos. Skolotājiem kopīgumā ar skolas vadību paredzētas papildus dienas pie atvājinājuma, atmaksāti medicīniskie izdevumi par sanitārajām grāmatībām, priekšmetu ar riska faktoriem skolotājiem — apmaksātas veseļbas pārbaudes.

Un, protams, mums ir arī nerealizētas iecerēs. Viena no tādām saistās ar svinību zāles renovāciju. — **Ko, jūsuprāt, nozīmē jēdzieni labs skolotājs?**

— Pirmkārt, tas ir labi izglītots speciālists, ište profesionālis savā nozarē. Otrkārt, — labsirdīgs cilvēks, kas saprot, ko nozīmē bērns, ka tā ir nevis kāda manta, bet dvēsele, mazs cilvēkbērns, kas alkst pēc sapratnes. Lai nebūtu tā, ka skolotājs jūtas kā ar kroni uz galvas, pārāks par bērniem, kas kaut kur tur, dzīļi lejā. Viņiem jābūt vie�ādā augstumā, starp skolotāju un skolēnu nevar pastāvēt siena. Labam skolotājam ir arī jāprot atzīt savas klūdas. Uzskatu, ka mūsu skolā šādu pozitīvu skolotāju ir lielākā daļa, ka mēs pārdzīvojam par katru bērnu.

Skolotāja profesija ir ipaša. Tā ļauj ilgi palikt jaunam, jo katru dienu ir iespēja saņemt pozitīvo jaunības energiju no jauniem cilvēkiem.

L.Rancāne

VIEDOKLÌ

Rajona pašvaldību vadītāji vērtē situāciju

Par stāvokli valstī, nakts aizsegā apstiprinātajiem grozījumiem nākamā gada budžetā, no tā izrietošajām pārmaiņām pašvaldību budžetos un par strauji pieaugošo neticību valsts augstākajām amatpersonām, kā arī par prognozēm nākamajam un turpmākajiem gadiem savu viedokli «Novadniekiem» izteica Preiļu rajona pašvaldību vadītāji.

Aglonas pagasta padomes priekšsēdētāja, Preiļu rajona padomes priekšsēdētāja **HELĒNA STREIKE**:

— Nedomāju, ka tagad ir noticis kaut kas graujošs. Ja atceramies, deviņdesmitajos gados bija vēl smagāka situācija. Toreiz izdzīvojām. Esam ne tikai politiķi, bet arī cilvēki, tāpēc nevajag krist pesimismā.

Latvija ir jauna valsts, pietiekamas pieredzes ekonomisko jautājumu risināšanā diemžēl nav. Pa šiem gadiem bijušas dažadas valdības, pie varas — dažādu politisko spēku pārstāvji. Neuzskatu, ka tagad vajadzētu vainot tikai kādu vienu partiju, visi vienlīdz vainigi notiekošajā. Grūtības pašlaik ir daudzām valstīm, globālie procesi noteikti atstāj iespaidu arī uz Latviju. Ir jāpierāda, ka mēs esam spējīgi strādāt arī šādā laikā. Galu galā dzīvē jau nekas nav tikai rožainās krāsās zīmēts, tāpēc vajag saņemties.

Pagaidām Aglonas pagasta padomes rīcībā vēl nav nekādu kontrolsaiti, lai varētu skaidri pateikt, kur, ko un par cik būs jāsamazina un no kā jāsakās. Tomēr man kā pagasta padomes vadītāji ir skaidrs, ka visas struktūrvienības turpinās strādāt, protams, ne ar plašu vērienu. Izdzīvosim, varbūt atteiksimies no iecerētajiem remontiem un lielākiem līdzekļu ieguldījumiem, bet turpināsim strādāt. Skolas, pirmsskolas izglītības un citas mūsu iestādes funkcionēs. Necelsim paniku!

Preiļu novada domes priekšsēdētājs **ALDIS ADAMOVIČS**:

— Spriežot pēc valsts budžetā veiktajām izmaiņām, nākamgad gaidām apmēram 15 līdz 20 procentu lielu samazinājumu salīdzinājumā ar 2008. gadu. Cik saprotu, valsts negarantē, ka simiprocentīgi pildīsies arī iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi. Tas pašvaldībām būs sāpigi.

Paredzu, ka, veidojot novada budžetu, būs sfēras, kurām līdzekļus palielināsim, piemēram, sociālie pabalsti, jo liela daļa novada iedzīvotāju ir mazturīgi un nespēj norēķināties par saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem. Acīmredzot darbinieku atalgojums paliks līdzšinējā līmeni, jo mēģināsim 15% samazinājumu rast kaut vai uz aizvietotāju rēķina. Līdz šim darbiniekiem bija iespēja par aizvietošanu saņemt atalgojumu līdz vienas mēnešalgas apmēram. Domāsim par to, vai nevar pārtraukt komisiju, bez kurām var iztikt un kuras nav noteiktas ar likumu, darbošanos. Jāpiebilst, ka mūsu pašvaldībā darbiniekiem vidējā alga ir ap 400 latu pirms nodokļu nomaksas. Tikai nodalāju vadītāji, kuriem ir liela atbildība, saņem 640 latu (pirms nodokļu nomaksas), bet tādi ir pieci cilvēki. Daudziem alga ir no 320 līdz 500 latu.

Salīdzinot ar šo gadu, mazāk naudas būs labiekārtanai, pilsētas apzalumošanai. Paldies Dievam, šogad esam ļoti daudz paspējuši izdarīt. Ar samazinājumu vajadzēs rēķināties sporta, kultūras sadaļās. Kas attiecas uz izglītības iestādēm, nāksies taupīt elektrobielas, apkures ziņā, mazāk pirkīt kancelejas preces. Noteikti būs jāatsaka arī no tādiem remontiem, kuri nav steidzami.

Ja vēl nesen novada domes budžets 2009. gadam tika lēsts ap 2,8 miljoniem latu, prognozēju, ka būs ap 2,3 miljoni (bez mērķdotācijām). Pagaidām neko konkrētāk nevaru teikt, jo skaitļu vēl nav.

Jāņem vērā, ka novada domei jāatmaksā arī krediti, apmēram 320 tūkstoši latu gadā. Iespējams, nākamgad varēsim realizēt vēl piecus projekus ar ES atbalstu, kam vajadzēs pašvaldības līdzfinansējumu, bet tas, visdrīzāk, būs jāņem kreditu veidā.

Preiļu novada iedzīvotāji lika atzīmes pašvaldībai

No 20. oktobra līdz 14. novembrim notika Preiļu novada iedzīvotāju aptauja. No 1500 izdalītajām aptaujas anketām atpakaļ tika saņemtas tikai 224, kas liecina, ka šogad atsaucība bijusi ievērojami mazāka. Uzklausot iedzīvotāju ierosinājumu, šogad aptaujas anketa bija pieejama arī elektroniski www.preili.lv, tomēr neviens atbildē uz e-pastu tā arī netika saņemta, «Novadniekiem» stāsta Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciālisti.

Visaktīvākie — sievietes un pensionāri

Apkopotie dati liecina, ka aktivitākās atbilstoši rakstītās bijušas sievietes (67%). Interesi izrādījuši pārsvarā cilvēki vecumā virs 35 gadiem. 66% atbilstoši saņemtas no Preiļiem, no Preiļu pagasta — 16%, no Aizkalnes pagasta — 12%, bet pārējie norādījuši citu dzives vietu.

Pēc nodarbošanās visvairāk aptaujā piedalījušies pensionāri (44 respondenti), valsts uzņēmumu un iestāžu darbinieki (42), privāto uzņēmumu darbinieki (27) un skolēni (21).

Dzīve novadā apmierina

Respondentiem tika jautāts par to, vai viņi saņem pietiekoši daudz informācijas par novadā notiekošo. Izrādās, tikai 9% norāda, ka nesaņem pietiekami informācijas, 45% vēlējās, lai tās būtu vairāk,

bet 46% situācija pilnībā apmierina.

64% no visiem respondentiem nepieciešamo informāciju iegūst no pašvaldības informatīvā izdevuma «Preiļu Novada Vēstis», 50% — no citiem laikrakstiem, sarunu ceļā no pazīņām — 31%, no domes mājas lapas www.preili.lv — 24% un tikai 13% ziņas par notikumiem novadā gūst radio un TV.

Vai jūs kopumā apmierina dzīve Preiļu novadā? Uz šo jautājumu pozitīvi atbildējuši 70% aptaujas dalībnieku, neapmierinātību izteikuši 19%, bet pārējie nav teikuši nedz jā, nedz nē. Šogad respondentus Preiļu novadā visvairāk iepriecinājuši pilsētas 80 gadu jubilejas svētki (101 respondents), paveiktais infrastruktūras sakārtošanā (47), sakārtotā un sakoptā pilsēta (54).

Uzrādīti arī biežākie neapmierinātības iemesli: pašvaldības policijas darbs, sabiedriskā kārtība un drošība, sliktā jauniešu uzvedība, SIA «Preiļu Saimnieks» darbs, komunālo pakalpojumu tarifi, Preiļu parka un pils stāvoklis, darba vietu trūkums utt.

Atzīmes piecu ballu sistēmā

Arī šogad, tāpat kā pērn, iedzīvotājiem bija iespēja piecu ballu sistēmā novērtēt Preiļu novada domes, tās struktūrvienību un SIA «Preiļu Saimnieks» darbu. Jau otro gadu visaugstāko novērtējumu saņēma Preiļu galvenā bibliotēka (4,6 balles), Preiļu Valsts ģimnāzija (4,2), Preiļu mūzikas un mākslas skola (4,1), kā arī kultūras centrs (3,9).

Viszemāko respondentu vērtējumu izpelniņusies Preiļu novada būvalde (2,7) un Preiļu novada pašvaldības policija, kas novērtēta ar 2,8 ballēm. Preiļu novada domes darbs novērtēts nedaudz labāk — ar 3,7 ballēm pērno 3,6 ballu vietā. Arī SIA «Preiļu Saimnieks» saņema nedaudz augstāku atzīmi — 3,4 (pērno — 3,1).

Saistībā ar pašvaldības policiju, kas darbojas tikai kopš aprīļa, iedzīvotājiem tika jautāts, kā šajā laikā mainījusies drošība pilsētā un novadā. Diemžēl tikai 8,1% respondentu norāda, ka situācija ir ievērojami uzlabojusies, 38,8% redz neielius uzlabojumus. Toties 44% izmānas nerēdz, bet 9,1% norāda, ka situācija ir pat paslītinājusies.

Iesaka, kā tērēt budžeta naudu

Novada iedzīvotājiem bija iespēja norādīt arī sfēras, kurām, viņuprāt, pašvaldībai vajadzētu pievērst lielāku uzmanību, sastādot budžetu 2009. gadam. Lūk, ieteikumi. Vislielākā vērība būtu jāpievērš veselības aprūpei, to norāda 123 respondenti. Nākamais nopietnākais darbs, ko gribētu iedzīvotāji, ir labiekārtotā (105 respondenti), seko sabiedriskā kārtība (94), sociālā palīdzība (84), atpūta, kultūra un reliģija (83), kā arī izglītība (70).

Kā iedzīvotāju domas, ierosinājumi un izklāstītās problēmas tiks risinātas, tas ir novada domes vadības un deputātu ziņā.

Aizkalniešiem būs jauni sociālie pakalpojumi

● Remontdarbus Aizkalnes pagasta centra sociālā dienesta telpās uzticēts veikt uzņēmumam no Preiļiem — SIA «Preiļu celtnieks» strādniekiem. Attēlā kopā ar pagasta centra vadītāju Guntu Uzuleviču apdares darbu veicēji Viktors Varlamovs un Dmitrijs Frolovs. Foto: A. Šņepsts

Gaišas, ērtas un labi aprīkotas telpas dažādu sociālo pakalpojumu sniegšanai pagasta iedzīvotājiem drīzumā varēs izmantot Preiļu novada Aizkalnes pagasta centrā. Pašlaik gan vēl notiek remonts, bet celtnieki sola, ka darbi netiks iekavēti.

Pagasta centra vadītāja **Gunta Uzuleviča** uzsver, ka sociālo pakalpojumu nodrošināšana ir viens no pašvaldības uzdevumiem, kas pildīts arī līdz šim, tomēr Aizkalnē šis iespējas ierobežotas piemērotu telpu trūkuma dēļ. Nokļūšana līdz Preiļiem, kur domes sociālajā dienestā pakalpojumu klāsts ir daudz plašāks, vietējiem cilvēkiem apgrūtināta,

tāpēc nolemts veikt telpu remontu pagasta centra ēkas pirmajā stāvā.

Aizkalnes un tuvējās apkārtnes mazturīgajiem iedzīvotājiem turpmāk būs iespēja nomazgāties dušā, automātiskajā velas mazgājamajā mašīnā izmazgāt drēbes, tikties ar sociālo darbinieci. Bez tam atsevišķā kabinetā varēs bez maksas saņemt apģērbu, apavus un citas sazedotās mantas. Pagasta centra sociālajai darbinieci Irēnai Stašulānei līdz ar to darba diena būs saspringtāka un veicamo uzdevumu vairāk, iespējams, nākotnes domāt par to, ka nepieciešams otrs darbinieks.

G.Uzuleviča teic, ka piedāvātie sociālie pakalpojumi jau pašlaik nepieciešami daudziem pagasta iedzīvotājiem, bet ekonomiskā situācija tikai turpina pa-

sliktnāties. Aizkalnē atrodas mājas, kur ierikoti sociālie dzīvokļi, taču karstais ūdens to iemītniekiem nav pieejams, tāpēc izmazgāt drēbes un pašiem nomazgāties dušā varēs izremontētās un labiekārtotās sociālā dienesta telpās. Saņemt palīdzību būs iespējams arī tiem vecajiem pensionāriem, kuri pašu spēkiem ar darbiem, piemēram, drēbju mazgāšanu, vairs netiek galā, kā arī garantētā iztikas minima saņēmēji. Tā kā nākamgad, noslēdzoties teritorialajai reformai, Preiļu novadam pievienosies arī tuvākie kaimiņi — Pelēču pagasts, centra sniegtos pakalpojumus varēs izmantot arī šis pašvaldības tuvāko ciemu iedzīvotāji.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Starp pašvaldību un iedzīvotājiem — kontakts

Līdzīnējās vairāk vai mazāk saspringtās attiecības starp iedzīvotājiem un Preiļu novada domes vadību un deputātiem, šķiet, mainījušās uz labo pusī.

Atmosfēra, kāda valdīja

Preiļu kultūras nama zālē nesen notikušās pašvaldības deputātu un iedzīvotāju tikšanās laikā, liecināja par to, ka rasts kontakts.

Visādā ziņā savstarpejū apvainojumu un aizvainojumu nebija, bet jautājumi, tāpat kā atbildes, lietišķi.

Lai arī līdz pašvaldību vēlēšanām palicis tikai pusgads, deputātu politiskā piederība netika uzsvērta un tikšanās noritēja ar abpusēju interesu.

Preiļu novada domes deputātu komandu tikšanās laikā pārstāvēja pašvaldības vadītājs Aldis Adamovičs, deputāti Vitālijs Plīvuda, Vladimirs Haritonovs, Olegs Hļebnikovs un Alberts Vucāns. Līdz iedzīvotāju jautājumiem atbildēt bija galavīzīlā direktors Vladimirs Ivanovs, pašvaldības policijas priekšnieks Juris Želvis, SIA «Preiļu saimnieks» valdes priekšsēdētājs Jānis Mūrnieks, izglītības iestāžu direktori. Uz tikšanos īpašu aicinājumu bija saņēmis Daugavpils reģionālā sabiedriskā pakalpojumu regulatora pārstāvis Andris Strazds.

Kā atzina Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, vadības tikšanās ar iedzīvotājiem tiek rīkotas jau trešo gadu un kļuvušas par nepieciešamību. To laikā novada cilvēkiem tiek sniegtā informācija par paveiktajiem un neizdarītajiem darbiem, skaidroti iemesli, kā arī stāstīts par tuvākajiem plāniem un iespējamām problēmām. Pie tam tikšanās notiek ne tikai Preiļos, bet arī novada lauku teritorijās — Aizkalnes un Preiļu pagasta centros. Protams, katrā vietā deputātiem uzdotie iedzīvotāju jautājumi ir savādāki. Ja preiliešus vairāk īterē, teiksim, komunālo maksājumu cenu pieaugums, lauciniekiem ir citas problēmas, piemēram, pašvaldības ceļu stāvoklis, smagā situācija lauksaimniecībā, darba vietu trūkums un tā tālāk.

Tiem, kuri bija sapulcējušies kultūras nama zālē, domes priekšsēdētājs skaidroja, kā tika veidots pašvaldības šī gada budžets un kas gaidāms nākamajā gadā. Lai gan jaunākie dati vēl nav zināmi, 2006. gadā pēc teritorijas attīstības in-

deksa Preiļi starp 77 Latvijas pilsētām atradās 43. vietā, iespējams, pērnā gada rezultāti būs vēl labāki, *pabīdot* Preiļus vismaz par četrām vietām uz augšu, prognozeja A. Adamovičs. Viņš arī samērā optimistiski skaidroja, ka, viņaprāt, bankrotu vīlnis sakārā ar vispārejo ekonomisko krīzi Preiļus pārāk spēcīgi neskarsot. Daudzi zālē sēdoši tobrīd noteica, kā saka, no viņa mutes — Dieva ausi. Kā būs patiesībā, rādis jau tuvākie mēneši. Taču jau iepriekš paredzams, ka nākamā gada budžetā novada domei nāksies palielināt tādas sadālas kā sociālie pabalsti, palidzība trūcīgām ģimenēm un pensionāriem, bet samazināt daudz ko citu.

Pašvaldības vadītājs iedzīvotājus iepazīstīnāja ar pašreizējo situāciju, ar to, kas pilsētā un novada lauku teritorijās veikts šī gada laikā. Iespāids visnotāl patikams, lai gan no idilles visai tālu kaut vai viena iemesla dēļ — Preiļu novadā šogad reģistrēti mazliet vairāk kā 80 jaundzīmušie (decembra sākumā), bet viņsaules ceļos aizgājuši jau ap 115.

Tika runāts arī par nākamā gada iecierēm. Svarīgākā no tām — vasaras vidū Preiļu novadam piepulcēsies vēl divi pagasti — Peleču un Saunas. Līdz ar rajona padomes likvidāciju daļa funkciju būs jāpārņem un īpašumi jāapsaimnieko jaunajiem novadiem. Paredzams, ka jau pavasarī Preiļu novada domei būs jātiekt galā ar vēl septiņu iestāžu darba organizēšanu. Jaunā Preiļu novada karte mazliet līdzīga Itālijas *zābakam*, tikai bez augstā papeža un, kā izteicās pašvaldības vadītājs, smukāk būtu, ja novadam būtu pievienojies arī Sutru pagasts, kas šogad kļūs daļa no Līvānu novada.

Pēc plašās Preiļu novada domes veikto darbu prezentācijas un pēc nākamā gada darbu izklāsta tikšanās dalībniekiem bija iespēja dzirdēt atbildes uz iepriekš rakstiski iesniegtajiem jautājumiem, kā arī jautāt pašiem. Klātesošos interesēja gan novada domes šī gada pamatbudžets, gan līdzekļi, ko pašvaldība spējusi piesaistīt dažādu projektu ceļā. Tāpat tika runāts par iespējām ietaupīt uz ielu apgaismojuma rēķina. Šogad 11 mēnešos par ielu apgaismošanu pašvaldība samaksājusi 29 000 latu. Uzstādot laika relejus, apgaismojuma ilgumu un intensitāti var samazināt un ietaupīt līdzekļus.

Tika uzdoti arī konkrēti jautājumi.

Piemēram, Celtniekus ielas 9. nama iedzīvotāji interesējās, kad tiks sakārtota kanalizācija ēkas pagrabā, jo regulāri dažādu bojājumu dēļ jāzauj avārijas brigāde. Jautātāji saņēma atbildi, kas, šķiet, viņus apmierināja — nama iedzīvotāju uzkrātie apsaimniekošanas līdzekļi ir pietiekami, lai jau nākamā gada pavasarī varētu kerties pie mājas kanalizācijas sistēmas kapitālremonta. SIA «Preiļu saimnieks» vadībai tika ieteikts efektīvāk izmantot sētnieku darbu, bet ielu stāvokļa uzlabošanai paredzēto līdzekļu sadaļā rast iespēju daļu naudas atvēlēt dzīvojamā namu masīvu iekšpagalmu asfalta seguma atjaunošanai. Daudzviet tas jau praktiski sabrūcis, tāpēc lietavās un šķidoja laikā pagalmi pludo. Domes priekšsēdētājs A. Adamovičs atzina, ka šis jautājums noteikti būs prioritāro sarakstā, jo pilsētā ir tikai nedaudzus ielas, kur ierikota lietus ūdeņu noteikkanalizācija. Citur tāda pilsētas plānošanas un celtniecības laikā gluži vienkārši nebija nedz ieplānotā, nedz ierikota. Tagad šis process sācies, tomēr ir arī problēma. Lieta tāda, ka ceļu un ielu fonda naudu tādiem darbiem izmantot nav ļauts, līdzekļi jāparedz pašvaldības budžetā, taču tie ne vienmēr ir pietiekami apjomā.

SIA «Preiļu saimnieks» vadībai nācās klātesošajiem skaidrot un ar dokumentiem pierādīt, kā tika izmantots 15 000 latu kredits, ko ēkas siltināšanai ņēma Daugavpils 70. nama iedzīvotāji. Pašlaik viņi var pretendēt uz kredita atmaksu 30% apmērā, kā tas noteikts ar Preiļu novada domes lēmumu. Tomēr galvenais ieguvums, ka jau apkures sezonas sākumā šī māja izrādījusies vissiltākā pilsētā, jo apkure izmaksā vismazāk — 39 santimus par apsildāmās platības kvadrātmetru.

Jautājumiem un atbildēm atvēlētājai laikā tika uzklausīti arī ieteikumi: vecājos kapos nepieciešama otrs ūdens ņēšanas vieta; pilsētā jāerīko velosipēdu novietnes; uz Preiļu apvedceļa vajadzētu noteikt braukšanas ātruma ierobežojumu 70 kilometri stundā līdzīnējo 50 vietā; ātrāk nepieciešama gājēju ietve no Preiļiem līdz Līčiem.

Kāds būs nākamā gada budžets, kā mūs ietekmēs vispārējā krīze, rādis tuvākie mēneši. Taču novada domes deputāti un iestāžu vadītāji sola sarunu ar iedzīvotājiem turpināt pavasarī — kārtējās tikšanās laikā.

L. Kirillova

Pasākumā piedalījās Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāvis Andrejs Šnepsts. Viesis iepazīstīnāja klātesošos ar Darba devēju konfederācijas aktivitātēm, palidot Latvijas uzņēmējiem. Šīs sabiedriskās organizācijas darbības mērķis vērts uz to, lai uzņēmumi, uzticot savu viedokli konfederācijai, varētu ietekmēt likumu pieņemšanu Saeimā un ar Darba devēju konfederācijas palīdzību paustu savu viedokli, kurš tiktu sadzīrdēts un ņemts vērā.

Pēc oficiālās daļas uzņēmējī pārrunāja jaunumus uzņēmēdarbības jomā, izteica savu viedokli par jaunpieņemtajiem likumiem un likumu grozījumiem un apsvēra arī sadarbības iespējas ar pašvaldību.

VIEDOKLĀ

Rajona pašvaldību vadītāji vērtē situāciju

Pelēču pagasta padomes priekšsēdētājs **JURIS KOVĀLEVSKIS**:

— Slodzes darbiniekiem nākēs samazināt, tas ir skaidrs. Pamatbudžetā būs par 18 procentiem mazāk līdzekļu. Vienīgais, ko tagad vēlos, lai nenogriez Eiropas fondu naudu projektu realizēšanai. Ceram uz asfaltu ciematā.

Darbinieki saprot reālo situāciju un zina, ka viegli nebūs. Priecājāmies, ka esam paspējuši daudz izdarīt — izremontēt pagasta padomes ēku, nosiltināt kultūras namu, uzvīvēt jaunu katlu māju un kurināmā noliktavu. Tagad tas liecina, ka ir zināms līdzekļu ietaupījums energoresursu ziņā. Turpmāk šādas iespējas Latvijā būs liegta droši vien uz ilgu laiku, it īpaši lauku teritorijās.

Nākamgad reformas gaitā iekļausīmies Preiļu novadā. Taču budžetu jāaplāno un jāpieņem ne pusgadam, bet visam gadam. Bēdīgi būs tad, ja pievienošanās procesā darbu zaudēs speciālisti, labi darbinieki.

Provizoriski esmu aprēķinājis, ka Pelēču pagasta budžetā minuss varētu būt ap 37 000 latu. Ja šogad budžets bija 244 tūkstošu latu apmērā, tāds samazinājums ir liels.

Jā, ir bijuši smagi laiki, bet toreiz pakalpojumi nebija tik dārgi, izdevumi nebija tik apjomīgi. Saka, esam līdz šim pārāk šķīdzīvojuši. Varbūt, bet ne jau Pelēču un ne citos līdzīgos pagastos. Tāpēc nesaprotami, kā var izdomāt un samazināt cilvēku un pašvaldību izdzīvošanas iespējas. Šogad mūsu pašvaldības budžetā prezentācijas izdevumi bija atvēleti 60 lati. Vai tā skaitās šķīdzīvošana? Sporta spēles nerikojām un ārzemju komandējumos nebraucām, kā to dara ministri un neskaitāmie šo ministriju ierēdnī.

Sutru pagasta padomes priekšsēdētāja VALIJA RUISA:

— Pirms diviem gadiem no-pirkū plecu lakatu. Tagad tajā arī tinos, tā teikt, esmu ieslēguši taupības režīmu. Bet tās ir emocijas. Mani kā cilvēku bažīgu dara viena lieta — valdības attieksme pret valsts ekonomikas pamatu pamatiem — ražošanu. Glābjam bankas, taisām pareizo budžetu, bet par ražošanu nedomājam. Varbūt neesmu pietiekami izglītota un vienkārši neredzu, bet man liekas, ka par ražošanas attīstību joprojām neviens nav domājis.

Sobrīd saka, ka mēs vēl tikai ejam uz leju, ka bezdibenis vēl būs. Ka pašvaldības vadītāju mani satrauc tas, kas tad būs tur lejā? Kad cilvēki, simti un tūkstoši cilvēku zaudēs darbu...

Būs grūti, sastādot nākamā gada budžetu, apmierināt visas pašvaldības vajadzības, lai spētu veikt ar likumu noteiktās funkcijas. Jau tagad piesakāmies Lauku attīstības plāna programmai «Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem», jo gribam asfaltēt ceļus. Vai to būs iespējams realizēt, pagaidām pat neprognozēju.

Rudzātu pagasta padomes priekšsēdētājs **JĀNIS ZEPS**:

— Domāju, ka šoreiz tur *augšā* vajadzēja riport galvām. Televīzijā redzētā tiešraide no Saeimas mani šokēja. Finanšu ministrs turējās pie sava krēsla, kā mācēdams. Ja tu neesi pietiekami kompetents, tad, lūdzu, esi tik labs un atkāpies pats. Bet visi tikai skatās viens uz otru un dzelzīnai turas pie amatiem. Citur pasaulē ir tā, ka pat daudz vieglākos gadījumos un mazāk sāpīgās situācijās politiķi un ministri jau no domām vien, ka kaut ko ne tā izdarījuši, atstāj amatus. Kur nu vēl tad, ja kļūdas un neizdarības ir acīm redzamas...

Tās ir manas emocijas. Kamēr nav konkrētu skaitļu priekšā, cenšos justies kā optimists. Kad ciparus ieraudzīšu, droši vien kļūšu pesimists.

Tauta šādu attieksmi nav pelnījusi. Cik gadus esam strādājuši, pūlējušies, nodokļus maksājuši, bet tagad paliekam pie sasistas siles. Visu *augšu* tagad vajadzētu sodit, bet laikam jau nekā...

Paldies novada lielākajiem nodokļu maksātājiem

5. decembrī Preiļu novada domes vadība un biznesa inkubatora vadītāja Ineta Liepniece aicināja uz tikšanos Preiļu novada uzņēmējus — lielākos nodokļu maksātājus 2008. gadā, «Novadnieku» informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle.

Biznesa inkubatora telpās bija ieraudzīties banku pārstāvji — AS Swedbanka Preiļu nodalas vadītāja Iveta Stare, AS GE Money Bank nodalas vadītāja Ināra Kalvāne, AS SEB banka pārstāvis Jānis Belkovskis, kā arī uzņēmumu vadītāji un pārstāvji — Valentīna Mūrniece (SIA «Ainava»), Viktors Solovjovs (SIA «VEGA-P»), Aleksandrs Jakovļevs

(SIA «Automobilists»), Vilhelms Veleckis (SIA «Firma JATA»), Tamāra Elste (SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA»), Velta Krišāne (SIA «Resurss Plus») un Aina Kravale (SIA «Lāzers»).

Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs pateicās klātesošajiem uzņēmumu vadītājiem par darbu, kas ik dienas tiek veikts, lai veicinātu novada un pilsētas izaugsmi. Uzņēmumi, kuri maksā vislielākos nodokļus, ir tie, kas ar regulāru nodokļu iemaksu piepilda arī novada budžetu. Tas ir pamats pašvaldības un tās iestāžu darbībai, nodrošinot novadā izglītības, veselības aprūpes, kārtības nodrošināšanas un viņu pārējo pašvaldībām noteikto funkciju izpildi.

Piesākumā piedalījās Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāvis Andrejs Šnepsts. Viesis iepazīstīnāja klātesošos ar Darba devēju konfederācijas aktivitātēm, palidot Latvijas uzņēmējiem. Šīs sabiedriskās organizācijas darbības mērķis vērts uz to, lai uzņēmumi, uzticot savu viedokli konfederācijai, varētu ietekmēt likumu pieņemšanu Saeimā un ar Darba devēju konfederācijas palīdzību paustu savu viedokli, kurš tiktu sadzīrdēts un ņemts vērā.

Pēc oficiālās daļas uzņēmējī pārrunāja jaunumus uzņēmēdarbības jomā, izteica savu viedokli par jaunpieņemtajiem likumiem un likumu grozījumiem un apsvēra arī sadarbības iespējas ar pašvaldību.

VIEDOKLÌ**Rajona pašvaldību vadītāji vērtē situāciju**

Vārkavas pagasta padomes priekšsēdētājs **ARTURS STĀGARS**:

— Pat idiotismam ir savas robežas. Nu nevar visus valsts iestādēs, pašvaldībās strādājošos uztaisit par mulķiem, 15 procenti nost un viss. Bet aiz šiem procentiem ir cilvēki, kuri strādā un nesēž, rokas klēpi saikuši. Kā viņi uzturēs savas ģimenes, kā nodrošinās eksistenci? Tikai televīzijas šovos var atlaukties smaidit par to, kā miljonārs censās nedēļu izdzivot ar minimālo algu. Bez ēdienu vēl ir komunālie maksājumi, veselības uzlabošana, ir apkārtējās vides uzturēšana. Kā mēs savus bērnus skolās palaidisim?

Pašlaik Latvijas tauta tiek apzagta! Un tas, izrādās, ir normāli, un nevienam par to nav jāatbild. «Parex banku» nopirkām, vēl kādu piepirksim... Uz priekšu, kungi!

Veidojot pagasta nākamā gada budžetu, pirmais, pie kā kēsimies, — samazināsim darba laiku iestādēs. Ne samaksu, bet tieši darba laiku. Tādā veidā otreiz nāksies atgriezties pie šāda lēmuma. Līdzīgi rīkojāmies deviņdesmitajos gados, kad Latvijā pirmo reizi ieviesa bezdeficīta budžetu. Būtībā, ja valstī tagad samazina algas, vajadzētu paredzēt kompensāciju, ko labākos laikos cilvēkiem atmaksātu. Ja ministrijās un Saeimā domā, ka pašvaldībās visi strādā ar lielām algām, tad pateikšu, ka Vārkavas pagastā tikai sešiem darbiniekiem algas ir lielākas nekā divas minimālās mēnešalgas.

Aptuveni aprēķini liecina, ka mūsu pašvaldībai nākamgad būs par aptuveni 21 tūkstoši latu mazāks budžets nekā šogad. Tas būs uz no pašvaldību izlidzināšanas fonda nogriezto līdzekļu un mazākā iedzīvotāju ienākuma nodokļa rēķina. Pagastam tā ir praktiski divu mēnešu iztikšana. Par celtniecību vai remontiem pat nedomāsim, viss būs minimāli. Ja mēs tādā veidā vadisim valsti arī turpmāk — ne par ko nedomāsim un ne par ko neatbildēsim, — labi nebeigsies. Cinismam ir robežas. Te gribu minēt mazliet rupju latgaliešu izteicienu — *čurā acis un sauc par Dieva rasu*. Cita vērtējuma man nav.

Līvānu novada domes priekšsēdētājs ANDRIS VAIVODS:

— Ekonomikas stabilizācijas plāns atstās iepaidu uz katru pašvaldību un uz katru iedzīvotāju neatkarīgi no tā, vai viņš ir uzņēmējs, vai strādā valsts un pašvaldības iestādē, vai ir darba ņēmējs privātā struktūrā. Līvānu novada domei jāsamazina nākamā gada budžets aptuveni par 350 000 latu, un līdz ar to 2009. gada budžets būs mazāks par šī gada budžetu. Mums šis samazinājums ir ļoti ievērojams. Līvānos nav valsts iestāžu, kuru nodokļi papildinātu budžetu, bez tam krize novada uzņēmējdarbībā atsaucas uz cilvēku algām, nodarbinātību un pašvaldības budžetu, kurā neienāk ieņēmumu nodokļi.

Kam tiks izlietoti pašvaldības līdzekļi? Pirmkārt, pašvaldības saistībām, otrkārt, sociālajam nodrošinājumam, jo pabalsti trūcīgajiem iedzīvotājiem, neraugoties uz visu pārejo, nākamgad būs jāpalielina. Kā arī, protams, budžeta līdzekļus atvelēsim Eiropas struktūrfondu projektu realizēšanas līdzfinansējumam un darbu priekšapmaksai. Līdztekus jānodrošina visu mācību iestāžu un administrācijas darbs. Šajā ziņā varu pateikt, ka, salīdzinot ar citām līdzīgām pilsētām un novadiem, mūsu darbinieku skaits ir viens no mazākajiem. Nemot vērā, ka nākamgad mūsu novads paplašināsies, pievienojot vēl divus pagastus, samazināt pašreizējo darbinieku skaitu noteikti nevaram. Bija pat paredzējuši jaunas štata vietas un nākamā gada budžetā iestrādājām vienīm paredzēto atalgojumu. Jaunu kadru pieņemšana tiks iesaldēta, un atalgojumam paredzēto daļu uz šī rēķina varam samazināt. Ar palielināto slodzi nāksies tikt galā līdzšinējiem darbiniekiem, kam algas palielinātas gan netiks, bet arī pamatalgas netiks samazinātas.

Labdarības akcijā deputāti dāvinās podus ar dāvanām

23. decembrī Latgales mākslas un amatniecības centrā notiks labdarības akcija, ko organizē Līvānu novada domes deputāti un 9. Saeimas deputāts Jānis Klaužs.

Deputātu rīkotā labdarības akcija notiks jau trešo gadu pēc kārtas. Šoreiz deputāti ar dāvanām pildis pašdarinātus māla podiņus, ko pēc tam pie svētku eglites pasniegs kādai no novada daudzbērnu trūcīgajām ģimenēm. Ar sponsoru atbalstu paredzēts sarūpēt arī tējas galdu, būs priekšnesumi.

Kā «Novadnieku» informēja Līvānu novada domes priekšsēdētāja vietniece Aija Usāne, deputāti vienojušies katru podiņu piepildīt ar dāvanām apmēram 30 latu vērtībā. Pagājušajā gadā pašvaldības deputāti Ziemassvētku sveicienus bija sarūpejuši bērniem invalidiem, bet vēl gadu iepriekš — novada daudzbērnu ģimenēm tika dāvinātas sudrabegles podos. Katru egli izrotāja kāds no pašvaldības deputātiem, kā arī papildināja to ar dāvanām.

Podu darināšana notika Latgales mākslas un amatniecības centra keramikas darbnīca keramiķes Eleonoras Pastares vadībā. Deputāti paši mīcīja mālus, virpoja podus, veicot šo neparatustu darbu no sirds un ar prieku. Katrs deputāts uz trauka atstājis autogrāfu. Kurš podiņš kurai ģimenei tiks, būs zināms tikai pasākuma laikā.

Gimenes, kurām paredzēta dāvanu pasniegšana, apzinātas ar novada domes sociālā dienesta palidzību un ir tās, kas nepiedalījās 2006. gada akcijā.

● Pie podnieku vīras — deputāte, Līvānu novada domes priekšsēdētāja vietniece Aija Usāne (centrā). Ar padomiem palīdz deputāti Aivars Smelcers (no kreisās), Klavdija Daukšte, Ināra Kalvāne, Mārīte Vilcāne, Ašots Mamikonjans un Levs Traškovs.

Egle ar 300 pārslām

Pārslas, pārslīnas un sniegpārslas, — ir vienalga, kādā vārdā nodēvēt baltumu uz egles zariem, kas šim gadalaikam un ziemas saulgriežu laikam ir īsti piedienīgs. Taču šoreiz katru pārslīnu ir veidota ar rokām — tamborēta, adīta, stērķelēta un tikai pēc tam «uzsnigusi» uz zariem, bet nenokūst arī siltumā. Šāda — ar baltiem rokdarbiem izrotāta egle — pārsteidz ikvienu Latgales mākslas un amatniecības centra apmeklētāju Līvānos. Egle novietota ekspozīciju zālē.

Kuplo meža skaistuli ar saviem tamborējumiem un adjumiem pušķojušas Līvānu rokdarbnieces Bernadeta Vucena, Anna Šķelta, Rēgīna Jezupenoka, Silvija Lojāne, Madara Vuškārniece, Albīna Malahovska, Dina Krēslīna, Liga Eiduka, Ausma Peiseniece, Maija Kulakova, Rita Teilāne, Iveta Kārkle, Anna Kuznecova, Ieva Valaine, Inese Valaine, Dzidra Ceple, Janina Pupīna, Inese Čečis, Ligija Ošāne, Sandra Vigule, kā arī Līvānu bērnu un jauniešu centra rokdarbu pulciņa (vadītāja Galīna Kuzmina) dalībnieki.

Kā informēja Tautas lietišķas mākslas studija «Dubna» vadītāja Inese Valaine, ideja par šo egli piederot amatniecības centra speciālistēm. Egles rotāšanā izmantoti arī viņas un meitas Ievas tamborējumi. Vidusskolniece Ieva ir viena no jaunākajām, kura piedalījusies šajā akcijā. Vecākajai no rokdarbniecēm — Annai Šķeltai ir jau 84 gadi, krietns gadu skaits arī Rēgīnai Jezupenokai, taču sīrmās kundzītes ar prieku piedalījušās tīk neparastas egles izveidošanā.

Mākslas un amatniecības centra fondu glabātāja Silva Podniece, kura apzināja un aicināja Līvānu rokdarbnieces sagatavot darbiņus egles rotāšanai, stāstīja, ka visvairāk — 44 pārslas atnesusi Ausma Peiseniece, 28 tamborējumus — Rēgīna Jezupenoka, 26 — Maija Kulakova kopā ar saviem audzēķiem. Egle izrotāta ar 300 sniegpārslām, kas ir gan tamborētas, gan arī no ļoti smalkas dzījas aditas. Gandrīz visas rokdarbnieces arī pērn piedalījušās egles rotāšanā. Pagājušajā gadā egle bija izdalīta ar 138 adītiem cimdu pāriem. Īpašas rokdarbnieku egles izveidošana te kļuvusi par tradīciju. Aizpagājušajā gadā egle bija apvīta ar vietējo audēju kopdarbu — 94 metrus garo jostu.

Inese Valaine stāstīja, ka egles rotāšanas laikā amatniecības centrā ciemojusies ekskursantu grupa no Lietuvas — pedagoģi ar skolēniem. Skolotājas teikušas, ka lidz šim neko tādu neesot redzējušas.

Centra apmeklētājus pārsteidz arī cits veidojums, ko nosacīti varētu nosaukt par koku ar sniega bumbām. Tas tapis sakarā ar amatniecības un mākslas centra piecu gadu jubileju, un uz katras no «bumbām» uzrakstīts par kādu no šajā iestādē notikušo aktivitāti — semināru, izstādi, projektu, akciju, sarakojumu. Savdabīgais koks dod priekšstatu par piecos gados paveikto.

● **Svētku egle Latgales mākslas un amatniecības centrā. Rotājumus — tamborētas un adītas pārslas — sagādājušas Līvānu rokdarbnieces.** Foto: A.Šēpsts

Izstāde «Enģeļa pieskāriens»

Latgales mākslas un amatniecības centrā pirmssvētku noskaņu vairo izstāde «Enģeļa pieskāriens». Līvānu mākslinieki skatītājiem piedāvā savu redzējumu uz ēteriskajām būtnēm — enģeļiem.

«Legendas vēsti, ka enģeļi ir Dieva sūtīji baltās drānās. Lai arī kāda būtu ticība, cilvēka sirdi enģeļi ieņem nozīmīgu vietu, tie nes mierinājumu, iedvesmu, cerību, palidzību,» rakstīts izstādes anotācijā. Amatniecības centra vadītāja Ilze Griezāne teica, ka izstāde izveidota saistībā ar centra jubileju, un ka «enģeļa pieskārienu» kā veiksmi savā piecu gadu darbības laikā jutuši arī paši.

Izstādē ar saviem darbiem piedalās Solvita Cirule, Kristine Valaine, Aīda Rotčenkova, Maija Kulakova, Ilze Griezāne, Maruta Upeniece, Ieva Vēvere, Krista Radziņa, Sandra Vigule, Evita Kleina, Svetlana Kulgajeva, Jelena Kulgajeva, Leonora Pastare, Inga Salmiņa, Olga Ļvova, Tautas lietišķas mākslas studija «Dubna». Mākslinieku fantāzijas lidojums ir dažāds. Vieni darinājuši atklātnes ar enģeļu figūrām, citiem šis motivs izmantots tekstilijās, gleznās. Enģeļi veidotī no keramikas, grafiķi, izšūti, uzgleznoti uz zīda, uz zvanu virtenēm, to figūriņas papildina lampas abažūru. Kāds mākslinieks enģeli saskatījis tapīrā, kā tēlu, kas nes laimi un ir modrs par cilvēku, kas viņam atrodas blakus.

● **Ieskats izstādē «Enģeļa pieskāriens».** Foto: A.Šēpsts

LĪVĀNU NOVADA BIBLIOTĒKA

Visās bibliotēkās — Ziemassvētku izstādes

Gada nogales lielākais notikums ir Ziemassvētki, tāpēc visu Līvānu novada bibliotēku aktivitāšu plānos decembrī galvenā vieta ir pasākumiem saistībā ar saulgriežiem, «Novadnieku» informēja Līvānu novada bibliotēkas direktore vietniece Elga Sēnala. Jaunsilavu bibliotēkā izveidota literatūras un informatīvo materiālu izstāde «Enģeļi, kādi tie ir», kā arī izstāde «Dažādie Ziemassvētki», kurā apkopoti materiāli par šo svētku tradīcijām pasaulei.

Arī Rožupes bibliotēkā izveidota izstāde par tradīcijām, kā arī izstāde «Jauno, 2009. gadu sagaidot». Gada nogales noskaņu šajā bibliotēkā papildina sveču izstāde, kuras izveidošanā bija iesaistīti arī lasītāji. Paredzēta arī ķekatnieku ballite. Novembrī šeit darbojās radošā darbnīca «Skaistākais Adventes vainags».

Tematiskas izstādes sagatavotas arī Līvānu bērnu bibliotēkā. Bet novada centrālajā bibliotēkā izveidota izstāde «Vērsa gadi Līvānos», kurā apkopoti novadpētniecības materiāli par pilsētas vēsturi gandrīz gadsimtu ilgā periodā, no Vērsa gada 1913. gadā un attiecīgi par notikumiem nākamajos šīs Zodiaka zīmes gados – 1925., 1937., 1949., 1961., 1973., 1985., 1997. gadā. Gatavojot izstādi, konstatējām, ka vairāki Vērsa gadi Līvāniem ir bijuši smagi, teica idejas autore un realizētāja galvenā bibliotekāre Taisija Vasilenko. 1949. gadā notikušas represijas un izvešana, 1997. gads saistīs ar smagu bezdarbu, arī nākamais gads nesols būt iepriecinošs. Pilsētas uzplaukumam veiksniņi bijuši 1937., 1961. gads. Ar šo izstādi noslēgts cikls «No senatnes līdz mūsdienām», kurā pavism bija organizētas septītas izstādes.

Decembrī paredzēta izstāde franču ārsta, astrologa un gaišreģa Nostradamus 505 gadu jubilejai.

Daudzi interesanti sarīkojumi notikuši arī novembrī. Izstādes bija veltītas Latvijas 90. dzimšanas dienai. Pasākumu ciklā «Esmu personība» bija organizēta tikšanās ar Aspazijas mantojuma fonda priekšsēdētāju Rūtu Dzenīti. Pirmā tikšanās no šī cikla sadarbībā ar «Balto māju» un Eiroklubīnu notika septembrī, ciemos bija uzaicināta Rīgas kinomuzeja direktore Elīna Reitere, kas stāstīja par aktrisi Veltu Līni. Paredzēts, ka tikšanās ciklā «Esmu personība» notiks arī nākamgad.

Jaunsilavas un Turku bibliotēkā uz tējas pēcpusdienām bija uzaicināta vietējā zemniece, kura iepazīstināja ar zāļu tēju daudzveidību.

Slimnīcas speciālistiem — izremontētas telpas

SIA «Līvānu slimnīca» pirmā stāva koridorā smaržo pēc krāsām, bet kabinetos rošas celtnieki. Te nobeigumam tuvojas remontdarbi, un jau drīzumā visas telpas būs atjaunotā un modernā izskatā.

Arī pagājušajā gadā slimnīcā tika veikti remontdarbi, bet konkursa kārtībā izdevās atrast uzņēmumu, kas darbus veica par mazāku summu, nekā šim nolūkam bija atvēlēts, stāstīja slimnīcas galvenā māsa Ināra Vaišķa, «Novadniekiem» izrādot remontējamās ambulatorās telpas. Tādējādi ietaupīti aptuveni 20 000 latu. Par šo naudu tiek veikti remontdarbi koridorā, direktora un sekretāres kabinetā, kā arī dažās citās telpās.

Atjaunota ātrās palidzības automašīnu vadītāju istaba. Telpas piedzīvojušas arī plānojuma izmaiņas, viena samazināta, otra paplašināta, tikušas pie svaiga krāsojuma, ierīkota ventilācija. Direktora un sekretāres kabinetu tagad savieno atdalīta priekštelpa. Jau iepriekš slimnīcāi nomainīti logi, taču pietrūcis naudas, lai pie jauniem logiem tiltu telpa, kurā izvietots arhīvs. Tagad arī

Uzsākta sadarbība ar skolām, bērni tiek aicināti uz bibliotēkas stundām. Skolēni tiek iepazīstināti, kas ir prese un kā to izmantot, saņēma informāciju par Latvijas nacionālo dāzi «Analitika».

Savukārt Līvānu novada bibliotēku darbinieki ciemojās Ukmergēs (Lietuva) bibliotēkā, ar ko izveidojušās draudzības saites jau ilgākā laikā. Izbaudita lietuviešu viesmīlība, apmeklētas arī vairākas pagastu bibliotēkas.

Es izlasīju un man patika

Ar nosaukumu «Es izlasīju un man patika» Līvānu novada centrālajā bibliotēkā izveidota izstāde, kurā lasītāji liek tās grāmatas, kas viņiem ļoti iepatikušas, un vēlas, lai tās izlasītu vēl kāds. Ekspozīti šajā izstādē nepārtrauktī mainās, jo grāmatas, ko vieni lasītāji atzinuši par labām, izvēlas arī citi, savukārt vietā nāk jauns papildinājums. Elga Sēnala stāstīja, ka daža laba grāmata šajā izstādē atgriežoties regulāri.

Cer uz piebūvi

Līvānu novada centrālās bibliotēkas direktore Inta Vērdīja informēja, ka nākamgad paredzēts uzsākt piebūves celtniecību. Ir apstiprināts projekts par bibliotēkas piebūves celtniecību par ES piešķirtajiem līdzekļiem, informēja vadītāja. Domes līdzfinansējums vajadzīgs samērā neliels, tāpēc bibliotēkas direktore nezaudē cerības arī šajos valstij un pašvaldībām ekonomiski smagajos laikos. Nepieciešamība pēc piebūves ir liela, jo bibliotēkā pašlaik valda saspiešība. Palielinoties grāmatu fondam, periodikas klāstam, datoru skaitam, arī apmeklētāju skaits aizvien pieaug.

Var apmainīties ar grāmatām

Daudziem iedzīvotājiem laika gaitā mājās izveidojušās plašas bibliotēkas, bet ģimenes palielinājušās, un grāmatu plauktiem trūkst vietas. Savukārt citus apstākļi spiež pārcelties uz mazākiem dzīvokļiem, kuros nav vietas personīgajai bibliotēkai. Daudzas grāmatas ir ļoti labas, tās žēl izmest vai nodot makulatūrā. Tagad Līvānu centrālajā bibliotēkā iekārtots ipašs stūrītis, kurā apmeklētāji var atstāt no mājām atnestās grāmatas, no kurām vēlas atbrivoties.

Līvānieši jau novērtējuši šīs iespējas, un grāmatu klāsts apmaiņas stūrītī, kuram dots nosaukums «Papem mani līdzi» aizvien ir plašs. Ja šeit novietotā grāmata kādu ieinteresē, to var pēmt līdz uz mājām izlasīšanai vai arī paturēšanai pavism bez maksas. Bibliotekāru vienīgais lūgums ir apmaiņai nenest stipri nolietotas grāmatas.

NOVADA DOMĒ

27. novembrī notikušās Līvānu novada domes sēdes materiālu izklāsta turpinājums. Sākums 9. decembra numurā.

legādāsies nekustamo īpašumu Liepu ielas Līvānos paplašināšanai

Lai sakātotu Līvānu pilsētā transporta infrastruktūru un, lai nodrošinātu projekta «Līvānu pilsētas Liepu ielas transporta pārvada ar ielu pieslēgumiem būvniecība» realizēšanu, Līvānu novada dome nolēma iegādāties no SIA «Lattelecom» daļu no nekustamā īpašuma Rīgas iela 108A, Līvānos, kas sastāv no garāžu ēkas (25,5 kv.m.) un piesaistītā zemesgabala daļas (77,22 kv.m.) par Ls 2500, veicot apmaksu no Līvānu novada pašvaldības autoceļu (ielu) fonda līdzekļiem, kā arī veikt nekustamā īpašuma Rīgas iela 108A, Līvānos reālo sadali, nodalot no garāžu īpašuma garāžu boksu 25,5 kv.m. platībā un zemes gabalu 77,22 kv.m. platībā.

Nodalitajam nekustamajam īpašumam piešķirts adresi Liepu ielā 2A, Līvāni, Līvānu novads.

Lēmums tika pieņemts, pamatojoties uz SIA «Latīo» sagatavot 2008. gada novērtējumu pārdošanas vajadzībām, kā arī Līvānu būvvaldes atzinumu par īpašuma reālās sadales iespējām, likuma «Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķēršanas novēršanu» 8. pantu, un likuma «Par pašvaldībām» 14. panta pirmās daļas 2. punktu un 21. pantu.

Apstiprina bērnu un jauniešu centra pulciņu dalības maksu

Izskatot noteikumu par Līvānu bērnu un jauniešu centra audzēķu vecāku dalības maksu interešu izglītības programmās projektu un pamatojoties uz Ministru kabineta 2001. gada 28. augusta noteikumu nr. 382 «Interesu programmu finansēšanas kārtība» 2. punktu un likuma «Par pašvaldībām» 21. pantu, Līvānu novada dome pieņema lēmumu:

1. No 2008. gada 1. decembra apstiprināt audzēķu vecāku dalības maksu par vienu bērnu Ls 0,50 mēnesi 2008./2009. mācību gadā sekojošos pulciņos: floristikas; vizuālās mākslas; šūšanas — modelēšanas; tekstilapstrādes; pērlīšu vēršanas; izšūšanas un pērlīšu vēršanas; tambarēšanas (1. un 2. grupa); ritmikas; teātra un drāmas; bērnu vokālais ansamblis «Putnīji»; folkloras kopa «Upīte»; vokālais ansamblis «Mēs»; zīmēšanas, gleznošanas un dizaina pulciņi; tautu dejas.

No 2008. gada 1. decembra apstiprināt audzēķu vecāku dalības maksu par vienu bērnu Ls 1 mēnesi 2008./2009. mācību gadā sekojošos pulciņos: deju grupa «Inter Līvāni»; deju grupa «Inter Beatles»; keramikas pulciņš (1. un 2. grupa).

Nosaka apkures maksu dienesta viesnīcai Smilšu ielā 3, Līvānos

Izskatot sabiedrības ar ierobežotu atbildību «Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība» 2008. gada 14. novembra iesniegumu par dienesta viesnīcas Smilšu ielā 3, Līvānos, vienas istabas apkures maksas noteikšanu un apkures maksas aprēķinu, sakarā ar siltumenerģijas jauno tarifu spēkā stāšanos ar 2008. gada 1. novembri, pamatojoties uz likuma «Par pašvaldībām» 21. pantu, Līvānu novada dome nolēma apstiprināt no 2008. gada 1. decembra maksu par dienesta viesnīcas Smilšu ielā 3, Līvānos, vienas istabas apkuri Ls 18,06 mēnesi un PVN atbilstoši likumam «Par pievienotās vērtības nodokli», maksājot visa gada laikā.

I.Artemjeva,
Līvānu novada domes
sabiedrisko attiecību
speciāliste

Svētkus ieskandināja paši mazākie svinētāji

Uz Preiļu Sieviešu kluba rīkoto ikgadējo labdarības akciju — Ziemassvētku eglīti šogad bija aicināti 130 Preiļu bērni līdz divu gadu vecumam. Priecājamies, ka bērniņu dzimst aizvien vairāk, taču lielā jaundzimušo skaita dēļ uz eglīti tika lūgti vien Preiļu pilsētas mazuļi, «Novadniekiem» teica viena no organizatorēm, Sieviešu kluba dalībniece Ineta Liepniece.

Viņa pastāstīja, ka sirsniņas un milās dāvanīnas, kā arī našķus bērniem kluba dalībnieces gādā no saviem personīgajiem līdzekļiem.

Šogad mazie svētku eglītes dalībnieki dāvanā saņēma zāļišus. Garaušu vajadzējusi tik daudz, ka vietējos veikalos to aptrūcīes un nācīes pasūtīt. Ik gadus dāvaniņas ir bijušas citādas, Sieviešu klubs mazos iepriecinājis gan ar ēngelišiem, gan zeķītēm, gan piparkūkām un zvaigznītēm, gan citām mantīnām. Labdarības akciju vismazākajiem Preiļu iedzīvotajiem Sieviešu klubs rīko jau kopš savas dibināšanas 1996. gadā. Šī gada eglītei dāvanas sarūpēja Elita Jermolajeva (kluba priekšsēdētāja), Elizabete Vilcāne, Natālija Pīzele, Sandra Naumova, Ināra Batarāga, Diāna Pastare, Dace Kivleniece, Viktorija Šmukste, Aina Kravale, Lilita Seile, Veronika Lazdāne, Marija Švābe, Anita Poplavskā, Ineta Liepniece.

Bērni iepriecināja Ziemassvētku vecītis.

Sieviešu klubs pateicīgs Preiļu novada kultūras centram par atbalstu: zāle vienmēr tiek attiecīgi saposta, nodrošināta apskāpošana, pasākuma norisē piedalās centra darbinieki. Labdarības akcijas organizēšanā

● Eglīte, mūzika, rotaļas, dāvanas, rūķi un Ziemassvētku vecītis... Preiļu Sieviešu kluba rīkotajā labdarības akcijā vismazākajiem pilsētas bērniem bija viss, kas nepieciešams īstai svētku noskaņai. Foto: A. Šņepsts

iesaistās arī NVO centra darbinieki Ieva Belkovska, Jānis Spīķis, Artis Upenieks, ik gadus mazos ciemiņus ar dziesmām priece rajona bērnu un jauniešu centra vokālie ansambļi Dainas Ertes vadībā.

Ineta Liepniece atzina, ka Preiļu Sieviešu

kluba dalībnieces, kas riko šo labdarības akciju, visvairāk iepriecina vecāku siltie pateicības vārdi par iespēju svētku noskaņu tik kuplā pulkā pirmoreiz izjust arī tai sabiedrības daļai, kuru «ekipējums» vēl sastāv no ratiņiem, knupišiem, pamperiem

un pudelītēm. Svētki saliedē arī ģimeni, jo kopā ar mazajiem bērniem un viņu māmiņām uz tiem ierodas arī tēti, vecākie braļi un māsas, vecmāmiņas un vectētiņi.

L.Rancāne

Preiļu centrā rotājas egļu skaistuma karaliene

Velti saka, ka no visiem gadalaikiem Latvijā palicis vien rudens. Svētdien Preiļu centra laukumā ziemas un sniega trūkumu kompensēja nelielais sals, spriegtais gaiss un saules gaisma, kas atspoguļojas meža skaistules egleles zaros sakarinātajās krāsainajās bumbās. Sagaidīt brīnišķīgo mirkli, kad iedegsies elektrisko lampiņu virtenes, Tirkus laukumā bija ieradušies lieli un mazi preilieši.

Šogad svētku egle uz Preiļiem atvesta no Raudavkas puses mežiem, pastāstīja SIA «Preiļu saimnieks» pilsētas apzaļumošanas daļas vadītāja Zenta Igolniece. Atrast un izvēlētiesks skaistāko koku nenācīes viegli, uz mežu braukuši vairākas reizes. Tās uzstādišana un izgreznošana prasīja vairākas dienas, toties tagad čiekuriem pilnos kupos zarus rotā un vēja šūpojas ne vien krāsainas, bet arī baltas caurspīdīgas bumbas, kas krēslā un nakts tumsā izstaro gaišumu, mazliet lidzīnoties mēness staros vizuļojošām sniega pikām. Par gaumigo noformējumu rūpējās pašvaldības mākslinieces Ieva Babre un Anita Puncule, ieguldīt gan izdomu, gan daudz darba. Toties tagad, kad egle redzama visā savā greznumā, ikviens garāmājējs un braucējs lauj valju neviltotai sajūsmai. Ja būtu bijis izsludināts egļu skaistuma konkurss, šī noteikti tiktu atzīta ne tikai par skaistāko, bet arī gaumīgāko egli Latvijā. Svētku egleles greznošanai izmantoti iepriekšējos gados iegādātie dekoru un lampiņu virtenes, vienīgi baltās bumbas iegādātas šogad.

Pasākuma scenāriju išteņot palīdzēja Preiļu novada kultūras centra darbinieki. Zemeņu Rūķis, Medus Lācis, Pelite, Zāķis, Gailis, Muša un citi pasaku tēli, kuru lomās bija iejutušies kultūras centra darbinieki un vietējie jaunieši, mazuljus un skolas bērnus aicināja rotaļas un aktivitātēs, lai kopīgi varētu atrast pasaku Veciša pazaudēto cimdiņu. Skanēja dziesmas Preiļu Valsts ģimnāzijas bijušo audzēkņu izpildī-

● Šogad Preiļos, Tirkus laukumā, uzstādītā egle pilsētā ieradusies no Raudavkas puses mežiem un priece gan ar zaru kuplumu, gan ar gaumīgajiem rotājumiem. Šoreiz tā ir trīs metrus garāka nekā pērn. Foto: A. Šņepsts

jumā. Tagad viņi jau ir studenti, taču, turpinot pagājušajā gadā aizsāktu tradīciju, ar labdarības koncertiem nolēmuši iepriecināt preiliešus arī šogad. Ar aplausiem tika uzņemta nesenā televīzijas šova «Koru kari» dalībnieka Jura Vucāna muzikāla uzstāšanās. Izkustēties un nosalušās kājas izločīt mudināja Preiļu bērnu un jauniešu centra deju grupas «Elīzīte» (vadītāja deju skolotāja Ilze Broka) atraktīvie rūķi dejotāji.

Labestība un labdarība — tāda bija svē-

ku sariņojuma galvenā tēma. Būt devīgiem, palīdzēt tiem, kuriem klājas grūti, ne tikai svētkos, bet arī ikdienā — uz to savā uzrunā preiliešus aicināja arī Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs. Daudzi uz svētku eglēs atklāšanu bija ieradušies ar nelielām, bet no sirds gādātām dāvanīpām. Tās piepildīja trīs kastes un vēl pirms Ziemassvētkiem tiks nogādātas Preiļu novada domes sociālajā centrā, lai tā darbinieki šīs veltes varētu nodot tiem, kam citkārt grūto materiālo apstākļu dēļ

Ziemassvētku brīnumi ietu secen. Sociālā dienesta darbinieki aicina turpināt papildināt svētku dāvanu klāstu arī šonedēļ, jo labestības nekad nav gana.

Mazo preiliešu skandētās dziesmiņas un dzejoļi bira kā no pārpilnības raga. Katram tika pa mazai pārsteiguma veltei, pa ābolam vai saldam našķim. Vēl ilgi pēc tam, kad svinīgais pasākums jau bija beidzies, pilsētas centrā ap krāšņo egli skanēja bērnu smiekli.

L.Kirillova

BALVU RAJONĀ**Pagatavos masku no jebkā**

Kādā Mednevas pagasta attālākā lauku sētā dzīvo jauna sieviete Biruta Ločmele, kurai piemīt neparasts talants. Tuvākā un tālākā apkārtne Biruta pazīstama kā karnevāla masku gatavotāja un čakla saimniecība, kas cep gardas kūkas.

Jau iebraucot Ločmeļu ģimenes lauku sētā, var redzēt, ka šeit dzīvo radoši cilvēki. Kaut arī krāšnās puķes sen noziegējušas, koki zaudējuši savas zelta rotas, bet saulite noslēpusies aiz smagnējiem lieetus mākoņiem, Ločmeļu ģimenes mājas pagalmā valda jautra gaisotne. Tur izvietojies vesels zvēru dārzs! Dobes malā pakalnās saslējies no sūnām veidots milzīgs lācis, turpat netālu garāmgājējiem uzglūn krokodils, zem bērza bailīgi notupies garausis, bet krūmā paslēpusies kāda sūnu vistiņa ar koši sarkanu lupatu seksti. Un tie nemaz nav visi dārza iemītnieki, ko pagatavojuši čaklā un ar izdomu apveltītā Biruta. Vasarā pagalmu rotājis salmu zirgs ar visu braucēju, bruņurupucis un alnis.

Gatavo maskas ar specefektīem

Visinteresantākais Birutai šķiet laiks pirms Ziemassvētkiem, kad jaķeras pie karnevāla masku pagatavošanas. Tām noteikti jāatlīst katram gada horoskopā zīmēi. Birutas gatavotās maskas nav vis šādas tādas! Tās ir cilvēka augumā un daudzas aprīkotas ar specefektīem. Maskas ir milzīgas, un dažai labai, ienākot zālē, pat jāatver dubultdurvis. Maskas vizuālā tēla radito efektu bieži vien pastiprina tās izdotās skapās vai kustības. Piemēram, čūs-

● Biruta kopā ar dēlu Salvi pie viena no saviem darbiem — zirnekļa, kas mājvietu atradis dārzā, līdzās citiem sūnu zvēriem un putniem.

ka var šaudīt mēli kā ista reptīlija, kakim spīd acis, bet no īstas aitas vilnas un kartona darinātā aita var pat blēt. «Gatavojot šo masku, biju ievietojuši tajā kādu mehnātīmu no bērnu rotālietas, kas, man elpojot, radija blējošas skaņas,» savus noslēpumus atklāj meistare.

Pirmā maska no palaga

Biruta atzīst, ka neviens viņu nekad nav mācījis, kā izgatavot maskas, bet mākslinieces talants viņā mājo kopš bērnības. Jau mācoties Tilžas internātpamatiskolā, meitene piedalījās zīmējumu konkursos

un guva arī godalgotas vietas. Tomēr mākslinieces karjera viņu isti nevilināja, un jauniete izlēma palikt laukos, bet radošais gars viņā projām meklē savas izpausmes.

Jautāta, kā tapa pirmā maska, jaunā sieviete stāsta: «Bērnībā ļoti gribējās iet ķekatās. Tā dabūju baltu palagu, apgūlos uz grīdas, apvilkus savu kontūru un pagatavoju zaka masku. Tā viss arī sākās!»

Katrās maskas pagatavošana prasa milzīgu darbu. Piemēram, gaiļa tērps tapa no tūkstošiem siku spalviņu, ko Biruta pa vienai vien vāca gada garumā. Bet aitas maskai nācās izmantot istu aitas vilnu, pirms tam

to izmazgājot un vēlāk rūpīgi pielīmējot pie auduma. Visas maskas ir Birutas izteles un roku darba rezultats. «Ja zinu, kā tas zvērs izskatās, varu pagatavot to no jebkā, vai tas būtu papīrs, audums, kartons, salmi vai kas cits. Ja būtu koks, varētu arī no tā pagatavot masku,» atzīst māksliniece.

Var torti uzcept un govi sašpricēt

Nav tā, ka Biruta caurām dienām nodarbojas ar masku un salmu skulptūru pagatavošanu. Viņa ir ne vien sieva un trīs bērnu mamma, kam lauku saimniecībā darba pilnas rokas, bet strādā arī algotu darbu vietējā bērnudārzā. Turklat Biruta prot cept garīgās kūkas un var uzklāt godu galdu! Uz jautājumu, kā izdodas visu pa-spēt, viņa skaidro: «Strādāju naktī. Ja aizrautīgi visu nakti esmu gatavojusi masku, nākamajā dienā jūtos kā izgulējusies. Ir bijuši gadījumi, kad vienā naktī apmeklējam divus karnevālus, piecos no rīta pārbraucam mājas, apdarām visus darbus un vakarā atkal dodamies uz citu karnevālu!»

Birutas audzumātei un tagad arī vīramātei Janīnai, stāstot par savu vedeiklu, pat asaras saskrien acīs. «Viņa ir kā skudriņa mājas! Visu prot! Tik gardas tortes cep un, ja vajag, gan mani, gan bērnus, gan lopus sašpricēt! To visu iemācījās, tikai skatoties, kā strādā dakteri,» stāsta Janīna.

Tuvojas Ziemassvētki un jaunais gads. Pavisam drīz Biruta ķersies pie jaunas maskas izgatavošanas. Tas šoreiz būs vēris, — tik vien viņa atklāj. Citādi nebūsot pārsteiguma. Kāda būs maska, nezina arī vīramāte Janīna. «Pēdējā laikā vedeikla sa-vākusi daudz konfekšu papīru. Nezinu, kādam nolūkam, bet gan jau no tiem taps kārtējā maska,» domā Janīna.

«Vaduguns»

RĒZEKNES RAJONĀ**Pašā pasaules malā**

Laikā, kad visas pasaules uzmanība krizes dēļ piesaistīta nelielajai Ziemeļvalstij Šlandei, kura pirmā atzina Latvijas neatkarību, no semināra Reikjavikā atgriezusies Nodarbinātības valsts aģentūras Rēzeknes filiāles vadītāja Ināra Šindarjova. Kā dzīvo valsts, par kuru saka, ka tā ir bankrotējusi?

— Globālā ekonomiskā krīze skar praktiski visu pasauli, arī valstis, kurās masveida darba mēlejumos aizbraukuši Latvijas iedzīvotāji. Krīzes sekas sākuši izjust arī viesstrādnieki. Daudzi no Latvijas aizbraukušie palikuši bez darba.

Semināra dalībvalstu prezentācijas liecināja, ka visstabilāk šobrīd jūtas vien Norvēģija un Dānija, kur šogad reģistrēts viszemākais bezdarba līmenis pēdējo 33 gadu laikā (1,6%). Šajā valstī ir 40 000 neaizpildītu vakanču (socīlie darbinieki, inženieri, medicīnas darbinieki, IT speciālisti). Lai aizpildītu brīvās darba vietas, iza-svars tiek likts uz ārzemnieku pie-saisti darba tirgum.

Šlandei šobrīd klājas visgrūtāk. 2006. gadā strauji pieauga imigrantu skaits, kuri šobrīd nezina, kas viņus sagaida nākamajos mēnešos, jo darba tirgus ir samazinājies, celtniecība apstājusies, zivju zveja nenotiek. Aizbraukt no

valsts ir problemātiski, jo bankās nevar samainīt naudu, iegādātās automašīnas nevar pārdot, vēl arī mācīt nezīņa, vai, pārbraucot mājas, būs labāk.

— **Kādi ir spilgtākie iespādi un kā izpaužas jēdzienu «bankrotējusi valsts» būtība?**

— Pirmā sajūta, kas pārņem, izķāpjot no lidmašīnas Reikjavikas lidostā Kaflavik, — esmu atlidojuši «uz nekurieni». Gaidīto geizeru un klinšaino vulkānu vietā esmu nonākusi milzīgā saspre-gājušas lavas tuksnesi, kur zeme, šķiet, vēl tikai nesen vārijusies.

Vēlamies samainīt naudu (to nevarēja izdarīt ne Latvijā, ne Norvēģijā, jo bankās nav Šlandes kronu), bet izrādās, ka bankas ir nacionālizētas un nestrādā, bet, kāda ir Šlandes kronas vērtība, to šobrīd nav iespējams noteikt. Pie vietējās naudas tiekam viesnīcā, kur tā tiek samainīta pēc viņiem vien zināmā kursa, kas katram kolēgim beigās bijis atšķirīgs.

Geizeru un vulkānu valsts ar 300 000 iedzīvotājiem (trīs cilvēki un 1 km²) vēl pirms gada rāsīja skaudību visas pasaules iedzīvotājās, jo varēja lepoties ar augstāko dzīves līmeni pasaulei. Tagad tas izklausās neticami, jo vieglprātīgās politikas un pasaules finanšu krīzes dēļ Šlande nonākusi uz bankrota sliekšņa. Šlandieši ir spiesti palauties uz pasaules žēlas-tību, cerot, ka kāds palidzēs glābt

viņu ekonomiku no vēl dzīlākās krīzes. Šlandes ekonomika bija ļoti atvērta pasaules pārmaiņu vējiem, tāpēc krīze vispirms skāra tieši šo valsti.

Pēdējos gados Šlande bija atra-dums investoriem. Augstā akti-vitātē finanšu un celtniecības jomā ļāva labi nopelnīt tiem, kas ieguldīja līdzekļus šīs valsts ekono-mikā. Nu šī finansiālā eiforija ir beigusies ar smagu krahu.

— **Kā jūtas Šlandieši?**

— Viņus visvairāk pašlaik uz-trauc straujas dzīves līmeņa kri-tums. Uzplaukuma laikā ļaudziņa kredītus ārvalstu valūtā, jo procentu likmes šķita ļoti izdevīgas. Taču tagad, kad Šlandes kro-na strauji zaudē vērtību, kreditu atmaksāšana kļūvusi par milzīgu slogu. Valstī palielinās inflācija un bezdarbs. Bezdarba līmenis jau šobrīd ir augstākais valsts vēstu-rei un katrai dienai pieaug par vienu desmitu daļu. Šlande ir atkari-ga no ārvalstu preču importa, kas vēl vairāk sadārdzina viņu dzīvi.

Krīzes apstākļos Šlandieši ar cerībām raugās uz Eiropas Savienību, jo viņi uzskata, ka pievienošanās ES un eiro ieviešana nā-kotnē varētu pasargāt Šlandi no jauniem triecieniem, pat visi euro-pesimisti esot pārvērtušies par dedzīgiem ES atbalstītājiem.

— **Kas ir Šlandes ekono-mikas pamatā?**

— 70% no iekšzemes koppro-

dulta sastāda tūrisms, tad zve-jniecība, alumīnija pārkausēšana, celtniecība. 70 līdz 80% no ener-gijas ir siltuma energija, ko iegūst no dzīlurbumiem. Agrāk to daudz izmantojuši siltumnīcu apsildei, taču pēdējā laikā slinkums un pār-ticība ļemuši virsroku un siltum-nīcas esot tikai retajam. Karsto ūdeni, ko iegūst no zemes dzīlēm, «tīrā veidā» izmanto kā karsto ūdeni, kas tek no krāna, kā arī dzīvokļu apkurei, kas, starp citu, netiek atslēgta cauru gadu.

— **Ar ko Šlande atšķiras no citām zemēm?**

— Šlandešu valodai nav dia-lektu, taču, piemēram, vārdam «sniegs» ir 32 sinonīmi. Humora pilns izrādījās fakti, ka Šlandešu valodā vārds «kūka» nozīmē «ka-ka», bet «kaka» — «kūka».

Visi viens otru uzrunā uz «tu», pat prezidentu uzrunā vārđā, jo citas iespējas nav. Valsts iedzīvo-tājiem nav uzvārdu, tikai vārds un tēva vārds ar priedēli — son vai dottir, atkarībā no dzimuma. Pie tam vīriešu ir vairāk nekā sie-viešu, jo valsts nekad nav kar-jousi. Tajā pašā laikā šeit ir vislie-lākais vientuļo māšu skaits.

Tā kā Šlande nav purvu, tad nav arī varžu, čūsku un odu, bet, ja nav varžu un čūsku, tad nav arī stārkū, toties dzīvo ipatnēji putni malfini (alki), kas izskatās kā pingvīna, papagaiļa un vistas krustojums.

Šajā valstī nav ne upju, ne ezeru mūsu izpratnē, kaut arī ir daudz lietus ūdens. To uzsūc lava, jo tā ir poraina.

Alkohola iegāde ir problemātiska, to var iegādāties tikai no 20 gadu vecuma un tikai speciali-zētos veikalos, kas strādā tikai dažas stundas dienā. Ir pilsētas, kur šādu veikalui vispār nav. Arī alus ir alkoholisks dzēriens, kas te parādījās tikai pēc 1990. gada.

Šlandei nav savas armijas (tās vispār nekad nav bijis), ne kara-dienesta.

Pēdējais nāvessods izpildīts 1828. gadā. Valstī nav zagļu, trijos valsts cietumos pašlaik ieslodzī-jumā esot ap 200 ieslodzīto, kuru skaits strauji audzis pēc Austrumi-eiropas viesstrādnieku ierašanās. Pirms gadiem desmit cietumos bijuši apmēram 20 likumpār-kāpeji. Vienīgais, no kā Šlandē jābaidās, tie ir laika apstākļi.

Gada laikā Šlandē zagļi aizdzē-pamēram 10 automašīnas, auto-avārijās iet bojā ap 10 cilvēki gadā. Ja vēlaties kaut ko nopirkst, jārē-ķinās ar astronomiskām summām.

Šlandes piemērs skaidri de-monstrē, cik ievainojama var būt nelielā ekonomika šāda satricinā-juma laikā. Bet Šlandešu lielākajai bagātībai — lavas laukiem, vul-kāniem, ūdenskrītumiem, geize-riem, valiem, delfiniem un trol-jiem — krīzes ir vienaldzīgas.

«Rēzeknes Vēstis»

Līvānu ugunsdzēsējiem — jauna, jaudīga automašīna

● Lielākā daļa no Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta rīcībā esošajām automašīnām ir ražotas vēl padomju laikos, tās nolietojušās tik tālu, ka vairs nav remontējamas. Foto: A. Šepsts

Sākums 1. lappuse.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Preiļu brigādes Līvānu postenim piešķirtā jaunā automašīna ir tikai viena no daudzajām tehnikas viesībām, ar ko papildināsies ugunsdzēsēju un glābēju iespējas ātrāk un kvalificētāk sniegt palīdzību. Atbilstoši konkursam par speciālo ugunsdzēsības automobiļu iegādi uz finanšu lizinga nosacījumiem uz pieciem gadiem valstī tiks iepirkta 71 automašīna, «Novadnieku» informē VUGD sabiedrisko attiecību speciālisti. Tajā skaitā — 26 ugunsdzēsības autocisternas, kas piemērotas ugunsgrēku dzēšanai lauku apvidū, 22 autocisternas, kas piemērotas ugunsgrēku dzēšanai mežos, deviņas autokāpnes, piecas autocisternas uguns dzēšanai pilsētās, piecas automašīnas glābšanas darbu veikšanai, trīs autopacēlāji un viens konteineru sistēmas automobilis. Plānots, ka jaunās automašīnas saņems visu rajonu teritorīlās struktūrvienības.

Lidz šim VUGD tehnisko bāzi veidoja 372 smagie automobiļi, tajā skaitā 302 autocisternas un 12 glābšanas automobiļi, daļa no tiem bija šim mērķim pielāgotas autocisternas. No 302 autocisternām tikai 26 ir jaunākas par 10 gadiem, bet 29% autocisternu ir norakstāmas, jo to remonts nav lietderīgs. Tikai trīs autokāpnes ir jaunākas par 10 gadiem, pārējo ekspluatācija ir apgrūtināta, tām nepieciešams nopietns remonts.

FAKTI

94 Latvijā esošajos depo ir 372 smagie automobiļi, no kuriem 335 jau nokalpojuši noteikto termiņu. Normatīvais automobiļu skaits ir 644.

No trim ķīmisko avāriju automobiļiem divi nokalpojuši noteikto termiņu. Kopā valstī nepieciešami 29 šādi automobiļi.

Arī ar autopacēlājiem stāvoklis ir kritisks, jo tikai viens pilnībā atbilst visām tehniskajām un drošības prasībām. Pēc normatīviem VUGD būtu nepieciešami pavisam 69 autopacēlāji un autokāpnes.

335 no VUGD rīcībā esošajiem speciālājiem ugunsdzēsības automobiļiem izgatavoti PSRS lidz 1991. gadam un pēc bijušās PSRS standartiem. Izgatavotāju noteiktais ekspluatācijas termiņš tieši jau ir beidzies. Būtiski arī tas, ka automobiļu konstrukcija neļauj pielietot mūsdienu tehnoloģijas ugunsgrēku dzēšanai. Šiem automobiļiem kā degviela tiek izmantots benzīns, kura patēriņš vienam automobilim salidzinājumā ar jaunu, mūsdienu prasībām atbilstošu, ar dizeļdzinēju aprīko tu ugunsdzēsības automobili, ir gandrīz divas reizes lielāks.

VUGD speciālisti, izvērtējot reālo nodrošinājumu ar tehniku un aprīkojumu, secinājuši, ka vislielākais nolietojums ir dārgajai un ikdienā nepieciešamajai tehnikai un aprīkojumam. Ugunsdzēsības, glābšanas un speciālo automobiļu esošais skaits vidēji

par 80% sasniedz pēc normatīviem nepieciešamo daudzumu, bet tikai vidēji viena piektā dala no šīs tehnikas pilnībā atbilst uzdevumu veikšanai. Pārējās automašīnas nepieciešams kapitāli remontēt vai arī tās nav remontējamas un ir norakstāmas.

Speciālo ugunsdzēsības automobiļu remontam gadā tiek tērēts vidēji 136 000 latu, pie tam izmaksas ar katru gadu pieaug. Turklat auto ražotas bijušajā PSRS, arī rezerves daļu iegādē ir jūtama to cenu pielidzināšana Eiropā ražoto automobiļu rezerves daļu cenām. Dažkārt izjutams rezerves daļu trūkums, jo ZIL un GAZ markas automobiļu izplatība valstī ir ievērojami samazinājusies. Arī Krievija ir pārtraukusi rezerves daļu ražošanu šiem automobiļiem.

VUGD tehnikas iepirkums, kura laikā jauns un lieliski aprīkots automobilis saņemts arī Līvānos, pašlaik ir lielākais visā neatkarīgās Latvijas laikā. Pēdējo reizi Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests saņema septiņas ugunsdzēsības un glābšanas automašīnas 2005. gadā.

POLICIJAS ZIŅAS

No 8. līdz 14. decembrim Preiļu rajona policijas pārvaldes dežūrdaļā reģistrēti 47 dažādi notikumi. Kā «Novadnieku» informē policijas pārvaldes priekšnieka palīdze Liene Lāce, nedēļas laikā reģistrēti pieci ceļu satiksmes negadījumi, kuros cilvēki traumas nav guvuši. Konstatēti divi gadījumi, kad transportlīdzekļu vadītāji savus braucamos bija vadījuši alkohola reibumā. Vēl rajonā reģistrēti seši mantas tīšas iznīcināšanas vai bojāšanas gadījumi, kā arī 10 zādzības.

Pie auto stūres bez tiesībām

8. decembrī policijā uzsākts kriminālprocess par to, ka Riebiņu novada Silajānu pagastā kāds 1977. gadā dzimis virietis bija sēdējis pie automašīnas Opel Frontera stūres bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām. Līdz ar to viņš izvairījās no Preiļu rajona tiesas agrāk piepriestā soda.

Aizgāja no veikala nesamaksājuši

8. decembrī Preiļos 1952. gadā dzimis virietis no kāda pārtikas veikala nozaga 0,5 litru tilpuma pudeli ar degvinu «Russkij razmer». Policijā par notikušo uzsākts kriminālprocess.

Lidzīgs gadījums noticis arī 13. decembrī, kad Preiļos kādā pārtikas veikala nenoskaidrota sieviete nerēķinājās par paņemtajām precēm 3,78 latu vērtībā. Dāma pārēma 0,2 litru tilpuma pudeli ar degvinu «Pšeničnaja», divas šokolādes «Lukss» tāfelites, buljona «Maggi» paciņu un veļas mikstinātāju «Lenor». Par notikušo zādzību uzsākts kriminālprocess.

Arvien biežākas klūst zādzības iestādēs

Aizvadītajā nedēļā policijas pārvaldes dežūrdaļā reģistrēti vairāki iesniegumi par zādzībām, kas izdarītas dažādās iestādēs. Tā 8. decembrī policijā uzsākts kriminālprocess par to, ka Preiļos kādā skolā no darba kabineta nozagts mācību iestādes darbinieci piederošs maks ar naudu, transportlīdzekļa vadītājas aplieciņu un trim kreditkartēm.

Nākamajā dienā, 9. decembrī, Preiļu novada domē no kāda kabineta nozagti divi mobilie telefoni un sieviešu rokassomiņa, kurā atradās nauda (107 lati), bankas norēķinu kreditkarte, kā arī kosmētikas piederumi. Policijā par notikušo uzsākts kriminālprocess.

14. decembrī policijā uzsākts kriminālprocess vēl par kādu zādzību. Preiļu slimnicā no palātas nozagts 1972. gadā dzimušam virietim piederošais telefons.

Zagļi manīti arī laukos

9. decembrī Aglonā no automašīnas Opel Ascona, kura atradās mājas pagalmā, bagāžas nodalījuma nozagts domkrats, rezerves ritenis, automašīnas starteris, viens litrs motorellas un atslēga. Policija uzsākusi kriminālprocesu.

10. decembrī saņemts iesniegums par to, ka Riebiņu novada Rūšonas pagastā kādai neapdzīvotai mājai izsistī divi logi un uzlauztas divu durvju slēženes. Policijā par notikušo uzsākts kriminālprocess.

11. decembrī policijā reģistrēts iesniegums no Jersikas pagasta. Tur ceļa remonta vietā ir nozagti divi apgaismes ķermeni dzeltenā krāsā.

13. decembrī zagļi iegriezušies Līvānu novada Turku pagastā. Uzlaužot katlu telpas ārdurvis, iekļūts jaunceltnē un no turienes izzagtas daudzas mantas — jumta segums «Onduline» (brūnā krāsā) 185 kvadrātmetri, 15 maisi ar cementu, divi maisi ar kaļķi, dažādi kabeli 45 metru garumā, elektriskais zāģis, vairāki āmuri, cirvji, laužņi, elektriskā tējkanna, nerūsējošā tērauda muca (300 litru tilpuma) un trīs rulli ruberoīda. Policijā uzsākts kriminālprocess.

Visbeidzot, 14. decembrī Preiļu pagastā no kādas mājas nozagts mūzikas centrs «Aiwa». Policija par zādzību uzsākusi kriminālprocesu.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Autovadītājiem bargāki sodi

Turpmāk transportlīdzekļu vadītājiem, saņemot astoņus pārkāpumu uzskaites punktus, būs obligāti jāapmeklē apmācības kursi ceļu satiksmes drošības jautājumos un jāapgūst droša transportlīdzekļa vadīšana. Savukārt, uzkrājot divpadsmīt pārkāpumu uzskaites punktus, papildus teorētiskajam eksāmenam būs jāveic vadīšanas iemaņu pārbaude.

Atkārtoti veicot ceļu satiksmes noteikumu apmācību vai eksāmenu, noteiktā laikā un kārtībā tiks dzēsti divi pārkāpumu uzskaites punkti, bet neizpildes gadījumā vadītājam papildus tiks reģistrēti divi sova punkti. Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpējs par pienākumu nokārtot noteiktus autovadītāja eksāmenus tiks informēts, nosūtot rakstisku paziņojumu uz viņa deklarēto dzīvesvietu.

Lappusi sagatavoja L. Kirillova

Aptaujas rezultāti internetā (no 8. līdz 14. decembrim)

Vai šoziem esat iecerējis braukt uz ziemas kūrortiem?

● «Novadnieka» interneta mājas lapā www.novadnieks.lv izsludinātās interaktīvās aptaujas balsojuma rezultātu diagramma.

Makšķerēšanas zvaigznes Preiļos

● Tikšanās organizators Elgasts Dimants (no kreisās), Laila Grīnberga, Pēteris Lideris un Preiļu novada domes deputāts Vitālijs Plivda sarunā ar klausītājiem, kas bija sanākuši kuplā skaitā.

Makšķernieki ir īpaša sa biedrības daļa, ko pārējie gan apbrīno — par viņu varēšanu stundām un dienām ilgi pavadīt pie ūdeniem, vientošibā, gan neizprot — atkal par to pašu brīvā laika pavadišanu lielākoties vieniem pašiem, gan arī apskauž — par veselību un možumu, par attapību, par veikliju, pievarējot lielākos lomus, un par gardumiem, kas vainago visu šo noņemšanos ar ļķiem, ēsmām, spiningiem, laivām, gumijas zābakiem, odiem upes malā un tā tālāk. Pie tam, kā izrādās, starp makšķerniekiem ir īstas zvaig-

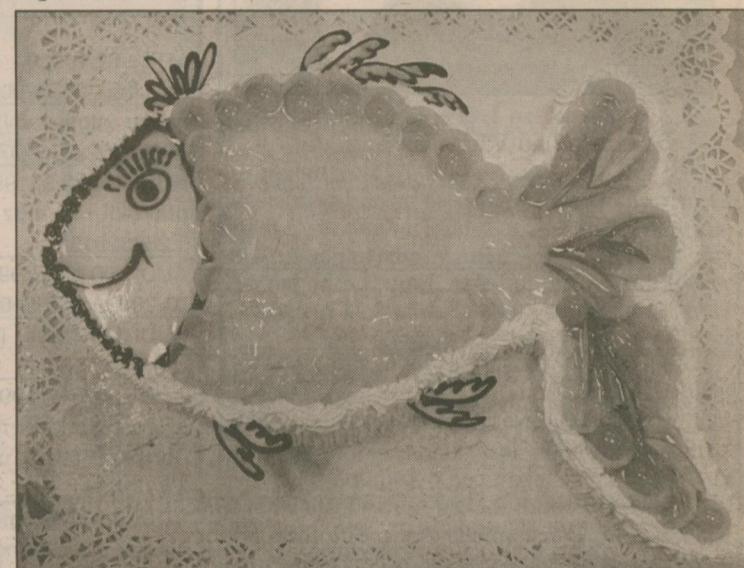
znes, kas plūkuši slavas laurus valsts un pasaules mērogā.

Kupls interesentu pulciņš, kas sastāvēja gan no skolas vecuma bērniem, gan jauniešiem, gan pensionāriem, bija ieradies Preiļu kultūras namā, lai tiktos ar Latvijas sporta makšķerēšanas zvaigznēm. Klātesošie ar aizrautību nokošņājās Pasaules čempiona zemledus makšķerēšanā Pētera Lidera, daudzkārtējās Latvijas čempiones Lailas Grīnbergas stāstiju mus, skatījās līdzpāņemtos materiālus, medaļas, apbalvojumus, uzdeva daudzus jautājumus.

Tikšanos organizēja makšķe-

rēšanas entuziasts Elgasts Dimants, atbalstīja Preiļu novada dome un kultūras centrs. Makšķernieks Edgars Upenieks bija sagādājis dāvaniņas.

Laila Grīnberga aktīvi pievērsusies sporta gaitām, bijusi PSRS sporta meistare 400 metru barjerskrējienā, daudzkārtēja Latvijas čempione vieglatlētikā, spēlējusi volejboli. Tagad viņa strādā par fizioterapeiti, vada veselības grupu. Pirms 25 gadiem pievērsusies makšķerēšanai un tagad atzīst, ka joprojām visvairāk patīk neskarta daba un tādas vietas, līdz kurām nākas brist. Diemžēl

● Kas gan makšķernieka sirdi spēj iepriecināt vairāk nekā zivs, — pat ja tā ir torte zivs formā! Foto: A.Šnepsts

realitātē jāizvēlas vietas, pie kurām piebraucams ar automašīnu, jo makšķernieka ekipējums mūsdienās ir ļoti smags, ipaši tas, ar ko piedalās sacensībās. Ne vēsti vairs no vieglās bambusa makšķeres.

Laila par vērtīgāko nopelnito balvu uzskata zelta vizuli, kas saņemts pasaules lielākajās makšķerēšanas sacensībās «Miljonā zivs» 2000. gadā Somijā. Toreiz viņa ieguva uzvaru 27 000 dalibnieku konkurencē. Uzvaru nesušas trīs izvilktais foreles. Kopumā izcīnītas 30 čempionās balvas un tituli spiningošanā, vasaras un ziemas makšķerēšanā, kastingā, klasiskajā divīcīnā.

Savukārt Pēteris Lideris uzvarējis piecos pasaules čempionātos. Viņš ir celtnieks, jaunībā daudz

sportojis. Makšķernieka gaitās iegūti ne tikai diži, bet arī — dārgi lomi, kā tas bijis šogad, kad no ūdens izvilkis Japānā ražotu spinninga spoli, kas piestiprināta pie amerikāņu makšķerkāta. Pēc attīrišanas izrādījies, ka tā lietojama.

Pēteris Lideris stāstīja, ka ļoti pedantiski ievēro visu, kas saistīts ar makšķerēšanas rīkiem, piemēram, auklas garumu pārmēra pat ar mikrometru, jo, viņaprāt, sacensībās sīkumi var izšķirt rezultātu.

Abi makšķernieki atklāja arī dažus savus noslēpumus, piemēram, ar ko labāk ieelot auklu vai rokas. Lailai ir sava recepte, — ar zosu taukiem iesmērētas rokas nesalst.

L.Rancāne

LABU APETĪTI!

Laiks pildīt Ziemassvētku piparkūku grozu

Piparkūkas ir tas svētku našķis, kas no pāris nedēļu stāvēšanas grozā sliktāks nekļūs. Veikalā pirktais netuvu nestāv līdzās pašu gatavotām, cepātām un rotātām.

Piparkūku mīklu var un vajag gatavot labu laiku pirms Ziemassvētkiem — sausā un vēsā vietā to var glabāt vienu līdz divus mēnešus. Arī piparkūku cepšanu nevajag atlīkt uz pēdējo brīdi — slēgtā traukā tās var glabāt pāris nedēļas.

Piparkūkas tādēļ arī ir piparkūkas nevis vienkārši cepumi, jo to sastāvā ir garšvielas, kas dod to neatkarītojamu smaržu un garšu, kas jūtama ik mājā tieši Ziemassvētku laikā.

Nepieciešamās garšvielas jau sajaukumā ir nopērkamas veikalos, bet var maišījumu

gādāt arī pašiem. Pie šim garšvielām pie der melnie un smaržīgie pipari, kanēlis, krustnagliņas, muskatrieksts, kriandrs un kardamons, tāpat apelsīna miziņas un ķimenes.

Gatavojojot piparkūku mīklu, parasti izmanto cukurbiešu vai mežrozišu, sīrupu, iesala ekstraktu vai dedzinātā cukura sīrupu. Sīrupu gatavo šādi: 200 g cukura sausā pannā karsē, līdz tas klūst brūns. Jo ilgāk karsē, jo brūnāks būs. Nopēm no uguns un ļoti uzmanīgi, maisot, lēni tajā lej 50 ml verdoša ūdens. Ja sīrupa vajag vairāk, nem attiecīgi vairāk cukura un ūdens.

Soreiz piedāvājam **trauslo piparkūku recepti**.

Nepieciešams: 300 g miltu, 1 ola, 50 g sviesta, 2 ēd. karotes medus, 180 g cuku-

ra, 1 deserta karote dzeramās sodas (vai cepamā pulvera), 3 tējkaročes piparkūku garšvielu.

✓ Katlinā, kuru varēs likt ūdens peldē karsēšanai, ieļej pienu, iejauc olu, cukuru, sviestu, medu un sodu. Katlinu liek ūdens peldē, karsē un nepārtraukti maisa, līdz masa klūst bieza un putaina (apmēram 8 līdz 10 minūtes).

✓ Tad masu lej lielākā bļodā un atdzesē.

✓ Masai pievieno izsījātus miltus un samica blīvu mīklu. To ietin pārtikas plēvē (var ar visu trauku), noliek ledusskapi uz vienu stundu.

✓ Mīklu izņem no ledusskapja, liek uz miltiem pārkaisīta galda, arī mīklu pārkaisīsa ar miltiem. Izveltnē ne pārāk plānā plāksnē, liek pannā uz cepamā papira un mē-

renā karstumā izcep.

✓ Cepumu vēl siltu sagriež vēlamos galbiņos (taisnstūra, rombiņos vai ar formītēm).

✓ Šis piparkūkas cepot, mīklu ar figūriņām veidot var, bet jārēķinās ar to, ka cepoties figūriņas izplūdis.

✓ Ja veikalā nav izdevies nopirkt piparkūku garšvielu komplektu, tad garšvielas var variēt no iepriekšminētajām garšvielām.

Vēl viens **garšvielu variants** ir šāds: 20 smaržīgie pipari, naža gals melno malto piparu, 20 krustnagliņas, 20 kardamona sēklīnas, ¼ tējkaročes ingvera, 1/8 tējkaročes muskatrieksta, ½ tējkaročes kanēla. Visu sasmalcina un saauc. Lai labi garšo!

**Kādā noskaņojumā gaidāt
Ziemassvētkus un Jauno gadu?**

Rita Stikāne, zemniece
no Vārkavas novada

Rožkalnu pagasta:

— Švakā noskaņojumā, paši redziet, kas tur pa augšu notiek. Dzīvojam laukos, kopjam zemi, turam lopus — tāda arī iztikšana. Beidzot esmu *panākusi* pensiju, vairākus gadus *skrēju* tai pakaj. Tagad man piecdesmit deviņi ar pusi, bet citi jau no 55 gadiem saņem pensiju. Šādi tādi ienākumi ir par izslauktu un pārdoto pienu, bet saņemu knapus 11 santūmus par litru.

Ziemassvētkus tomēr joti gaidām, tie taču gada skaistākie svētki. Kaut nu Ziemassvētku večis atnestu veselību, citu neko nevēlos.

**Jāzeps un Irēna Leikuči,
zemnieki no Vārkavas pagasta:**

— Teikt visu, ko domājam? Pilnigi skaidrs, ka ar valdību nav kārtībā, ne ar tagadējo, ne ar iepriekšējām. Kaite ir smaga un ielaista, pat nezinu, kāda *šprīce* palidzētu. Vajadzētu nemit rokās mēslu dāķas un doties uz Rīgu, bet to jau neviens netaisnās organizēt, jo latvieši pēc savas būtības ir *jooooti pacietīgi* un arī pasivi.

Treknajos gados skaitījāmies ekoloģiskie zemnieki, audzējām graudus, jo varēja saņemt labus platību maksājumus. Kā būs tagad, grūti teikt. Uztrauc tas, ka joti liela sabiedrības daļa uzsaka — es neko nevaru mainīt. Šogad bija iespēja piedalīties referendumā par tautas iespējām atlaiš Saeimu. Neizmantojām to! Laikam vieglāk ir nedarīt neko, bet sēdēt pie pagastmājas durvīm un prasīt sociālos pabalstus.

Ceram, ka uz svētkiem bērni atbrauks. Svinēsim, lai gan tēriji gaidāmi lieli.

**Filips Stepanovs,
pensionārs no
Pelēču pagasta:**

— Kāda runa, ar labu noskaņojumu gaidu svētkus. Pie tam sievai Annai 18. decembrī dzimšanas diena. Esam atbraukuši uz Preiļiem iegādāties produktus, kādu dāvanu nopirk. Visiem paziņām un arī jums, žurnālistiem, vēlu laimigu Jauno gadu! Valdība saka, vajagot jostas stingrāk savilk, bet es domāju tā — lauciniekim un pensionāriem stingrāk savilk jau vairs nevar. Iztiekam no manas pensijas, turam lopīnus, dārzeņus savam galdam pietiekami izaudzējam. Svētkos kaimiņi atrāks, varbūt dēls atbrauks. Gan jau būs labi.

**Jānis, Preiļu novada
iedzīvotājs:**

— Ja būs nauda, tad būs arī noskaņojums. Godmanis, redz, sākumā solija labas pensijas, bet pagājušajā nedēļā vairs ne tik labas. Zem eglites nekādas dižās dāvanīnas nevarēsim nolikt. Vienu gotiņu, ko turam, nekāda lielā pelnītāja nav. Bērni dzīvo Rīgā un Liepājā, mēs paši — laukos. Agrāk bijām rīdzinieki, bet vecumdienās nolēmām, ka labāk būs laukos, tēva mājās, galu galā te svaigs gaiss un veselīga pārtika.

**Anatolijs, Rēzeknes
iedzīvotājs:**

— Noskaņojums jau tagad ir priecīgs. Darbs ir, bērni arī ir, tas taču galvenais, vai ne? Vienīgi naudas vairāk gribētos, bet arī ar pašreizējo var iztikt gluži labi. Taču patiesībā uztrauc situācija valstī un pasaule, viss tik saspringts un nemierīgs. Gribi vai negribi, bet par krizi jādomā. Taču uz ārzemēm braukt netaisos, te ir mana zeme un mana ģimene. Citur labāk nebūs.

L.Kirillova
Foto: A.Šēpepts

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBA

**STEIDZAMI VAJADZĪGI DARBAM
ANGLIJĀ UN ZIEMEĻIRĪJĀ**

- laukstrādnieki,
- fabrikas strādnieki,
- istabenes.

Alga: Ls 1100-1300 mēnesi. Ir citas vakances.
SIA «Regus». Licence nr. 63.
Tālr. Rīgā 67226607, mob. 22054002.

**SIA AIBI iepērk zirgus,
liellopus, jaunlopus, aitas, cūkas.
Jaunas, labas cenas.
Tālr. 26142514, 29293219,
4871804, 4871185.**

**Celtniecības firma veic
jumta maiņu, koka karkasu
izbūvi, citus darbus.
Tālr. 29962659.**

**PIROTEHNika
UN VISS KARNEVĀLAM.**

Preiļi, Kārsavas 1.
Tālr. 28654027.

Pārdod

MTZ - 82,1, 2000. g. izl., 1420 motorstundas. Tālr. 26332906;

malku (atgriezumi), skaldītu malku. Tālr. 29687080, 27540773;

AUDI 100 (2,3, 1986.g. izl., labā tehniskā stāvoklī, TA līdz 07.2009., Ls 350). T.28732915;

AUDI 100 (2,3, 1990.g. izl., AVANT, TA līdz 04.2009.). T.26310334;

AUDI 100 (balts, TA, 1050 EUR, 1989.g. izl.). T.26756050;

AUDI 80 B4 (1994.12., 1,9 TDI, viens saimnieks, atdzīta no Vācijas, 02.04.2007., perfektā tehn. un vizuālā stāvoklī). T.29374881;

AUDI 90 (1988.g. izl., labā tehniskā un vizuālā stāvoklī, nomainītas siksnes, bez TA). T.25988670;

AUDI A4 (1,9 TD, dizelis, 1996.g. izl., UNIVERSAL, ideālā stāvoklī, 4400 EUR). T.29569556;

BMW 318 (1993.g. izl., labā tehn. stāvoklī, jauna TA, spoilers, lūka, lietie diskī). T.29402390;

BMW 318i (1992. g. izl., TA, ABS, el. spoguļi, signalizācija, imobilaizers, tumši zila). T.22043708;

BMW 525 tds TOURING (UNIVERSAL, 1997.g. izl., mehāniskā ĀK, dizelis, TA līdz 05.2009., ABS, ARS, Air Bag, viss elektro, centrālā atslēga, piekabes āķis, lietie diskī, jaunas vasaras riepas, 6100 EUR). T.29592913;

CHRYSLER VOYAGER (2,5 D, 1998.g. izl., labā stāvoklī, Ls 3700). T.26237864;

FIAT DUKATO (1991.g. izl., rezerves daļām). T.29438778;

FORD GALAXY (1996.g. izl., 2,0i, kondicionieris, lietie diskī, 7 vietas, TA līdz 04.2009., 3500 EUR). T.29494306;

FORD GALAXY (2001.g. izl., 1,9 TDI, automātiskā ĀK, stip - tronic, el. pakete, jauna TA, no Vācijas). T.28270049;

FORD MONDEO (1,8 TDI, 1999.g. izl., sarkanā metāliskā krāsā, UNIVERSAL, TA līdz 2009., stereo, stūres pastiprinātājs, ABS, Air Bag, 5,5 l/100 km). T.26421507;

FORD MONDEO (1,8, 1995.g. izl., UNIVERSAL, TA līdz 04.2009., viens saimnieks). T.26310334;

FORD MONDEO (1996.g. izl., 1,8i, 16 v, UNIVERSAL, melna, el. pakete, TA līdz 2009., labā stāvoklī). T.28637847;

FORD MONDEO (1997.g. izl., 1,8, UNIVERSAL, tumši zilā krāsā, el. pakete, TA līdz 07.01.2009.). T.64621705, 29194259;

FORD SCORPIO (1998. g. izl., 2,3, benzīns, tumši zilā krāsā, ādas salons, signalizācija, kondicionieris, el. stikli, labā stāvoklī, Ls 1200, piedāvāt variantus). T.26162899;

FORD SIERRA (1988.g. izl., 2,0, gāze - benzīns, sedans, signalizācija, centrālā at-

**SIA «SENLEJAS» iepērk
jaunlopus, liellopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65322454, 26190124,
65033720.**

**Izsakām sirsnīgu pateicību
Rozupes pagasta un Līvānu no-
vada domes darbiniekiem un vi-
siem pārējiem, kas mūs atbalstī-
ja smagajā brīdī, pavadot Hariju
Ancānu pēdējā gaitā.**

Piederīgie

Lai Dieva svētīts — Viņa darbs.
Lai Dieva svētīts — Viņa mūzs.

Lai viņam spid mūžīgā gaisma.

**Ar sāpju smeldzi sirdi jutam
līdzi Preiļu Romas katoļu
draudzes dekanām
Jānim Stepiņam un
māsai Marijai, no brāļa
VITĀLIJA atvadoties.**

Preiļu 1. pamatskolas skolēni un
skolotāji

TA, mehāniskā ĀK, el. logi, spoguļi, CD, 3000 EUR). T.29374607;

OPEL OMEGA (1987.g. izl., 2,0, TA līdz 02.12.2008., pelēka, 152000 km no-
braukums, labā tehn. stāvoklī, cena pēc
vienošanās). T.26636896;

OPEL VECTRA (2,0, 2000.g. izl., 3300 EUR). T.26563055;

RENAULT LAGUNA (1995.g. izl., 2,2

dīzelis, hečbeks, pelēka, jauna TA, 5,5 l/100 km, 185 T, 1850 EUR). T.26533555;

SUZUKI GSX R750 (2000. g. izl.), SUZU-

KI GSX R750 (1999. g. izl.). T.26465677;

TOYOTA YARIS (2002. g. izl., 1,3, 5 durvis,

teicamā stāvoklī, steidzami). T.26483855;

UAZ 452 (braukšanas kārtībā, bez dokumentiem). T.29199059;

VOLVO 460 (1994.g. izl., TA līdz 08.2009., stūres pastiprinātājs, el. logi, lūka, stikli, CD PIONEER, labas riepas M+S). T.26462074;

VW CADDY (1,9 SDI, jauna TA, 1999.g. izl., piekabes āķis, teicamā stāvoklī, Ls 1750). T.26771528;

VW GOLF 2 (TA, 1984.g. izl., 1,8, 5 pakāpju ĀK, Ls 290, 5 durvis). T.26165704;

VW PASSAT (1996.g. izl., 1,6 i) vai maina pret auto pēc avārijas (ar piemaksu). T.27896483;

VW PASSAT (2001. g. izl., 1,9 TDI, zilā krāsā, kondicionieris, piekabes āķis, 7900 EUR). T.29325062;

VW PASSAT (2002. g. izl., 1,9 TDI, melna, universāls, 10000 EUR). T.29259092;

VW PASSAT B5 (2001. g. izl., 1,9 TDI, 96 kW, klimata kontrole), VW PASSAT (1998.g. izl., 1,9 TDI, dīzelis), VW SHARAN (1997.g. izl., 1,9 TDI, viss ideālā stāvoklī). T.26669662;

VW PASSAT VARIANT (1990.g. izl., piekabes āķis, centrālā atslēga, 5 pakāpju ĀK, stūres pastiprinātājs, TA). T.64617781;

VW SHARAN (1996.g. izl., zilā metāliskā krāsā, 2,0i, TA līdz 03.2009., signalizācija, 3650 EUR, steidzami). T.29325179;

VW TRANSPORT (1991.g. izl., 2,4 D, TA līdz 09.2009.). T.29234122, 64621012 (vakaros).